

## बिहारमध्ये एनडीएचे उच्चांकी द्विशतक

### राजदसोबत काँग्रेसचेही पानिपत



#### ◆ पाटणा (वृत्तसंस्था) :

बिहार निवडणुकीत भाजप-जदयूच्या आघाडीचा दणदणीत विजय झाला असून एनडीएला २०० हून अधिक जागा मिळाल्या आहेत. राष्ट्रीय जनता दलाला मोठा झटका मिळाला असून काँग्रेसचेही पानिपत झाले आहे. बिहार विधानसभा निवडणुकीत ऐतिहासिक विजय मिळवत ९५ जागांसह भाजप सर्वात मोठा पक्ष ठरला आहे. एनडीएला स्पष्ट बहुमत मिळाले आहे. दुसरीकडे, महाआघाडीचा गड ढासळला असून तेजस्वी यादव मोठ्या अडचणीत आले आहेत. त्यांच्या पक्षाला अपेक्षित यश न मिळाल्याने महाआघाडी ६० जागांच्या आसपासच थांबताना दिसत आहे. लालू प्रसाद यादव यांचे ज्येष्ठ पुत्र आणि माजी उपमुख्यमंत्री तेजप्रताप यादव यांचाही दणदणीत

#### जनतेचा सरकारवर विश्वास

बिहार विधानसभा निवडणुकीत आम्हाला प्रचंड बहुमत देऊन राज्यातील जनतेने आमच्या सरकारवर विश्वास व्यक्त केला आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मला दिलेल्या पाठिंब्याबद्दल मी त्यांचे मनापासून आभार मानतो. या प्रचंड विजयाबद्दल आमचे सर्व एनडीए सहयोगी चिराग पासवान, जितन राम मांझी आणि उपेन्द्र कुशवाह यांचे आभार. तुमच्या सहकार्याने बिहार आणखी प्रगती करेल आणि देशातील सर्वात विकसित राज्यांच्या श्रेणीत समाविष्ट होईल.



- मुख्यमंत्री नितेशकुमार, बिहार

पराभव झाला आहे. काही महिन्यांपूर्वी लालू प्रसाद यादव यांनी तेजप्रताप यांना पक्ष व कुटुंबातून बेदखल केले होते. तेजप्रताप यादव यांना पक्षातून बाहेर काढल्यानंतर त्यांनी जनशक्ती जनता दल या पक्षाची स्थापना केली होती. ते स्वतः महूआ विधानसभा मतदारसंघातून निवडणुकीला उभे राहिले होते.

भाजप एनडीएने मोठा विजय मिळवला असून भाजपच मोठा भाऊ ठरला आहे. यंदाच्या विधानसभा निवडणुकीत एनडीएमध्ये भाजप, जयदू, एलजेपी, एचएएम आणि आरएलएम या ५ पक्षांची एनडीए आघाडी होती. एनडीएमधील सर्वच पक्षांना गत २०२० च्या विधानसभा निवडणुकांच्या तुलनेत यंदा चांगले यश मिळाल्याचे दिसून येत आहे.

राज्यातील २४३ जागांपैकी यंदा भाजप आणि जयदूने १०२ जागांवर उमेदवार मैदानात उतरवले होते. तर, चिराग पासवान यांच्या लोकजनशक्तीने २९ उमेदवारांना तिकीट दिले. तसेच, हिंदुस्तानी आवाज मोर्चाने ६ आणि आरएलएमने ४ उमेदवारांना उमेदवारी दिली होती. त्यामध्ये, एनडीए आघाडीला २०० पेक्षा जास्त जागांवर विजय मिळत स्पष्ट झाले आहे. त्यामध्ये, भाजप ९१, तर नितेशकुमार यांच्या जदयूला ७९ जागांवर आघाडी असल्याचे रात्री उशिरा मतमोजणीदरम्यान दिसून आले. बिहार विधानसभा निवडणुकांमध्ये एनडीए आणि महागठबंधन यांच्यात थेट लढत झाली. या निवडणुकीत एनडीए आघाडीला मोठे यश मिळाले आहे. त्यामुळे, भाजप आणि नितेशकुमार यांच्या जयदू पक्षाने विजयाचा जल्लोष सुरू केला आहे.

#### बिहारमध्ये सुशासन आणि विकासाचा विजय

बिहारमध्ये सुशासन, विकास, जनकल्याण आणि सामाजिक न्यायाचा विजय झाला आहे. हा प्रचंड जनादेश आपल्याला लोकांची सेवा करण्यास आणि बिहारसाठी नवीन संकल्पाने काम करण्यास शक्ती देईल. एनडीएने राज्यात सर्वांगीण विकास घडवून आणला आहे. आमचा टूक रेकॉर्ड आणि काम बघून जनतेने आम्हाला प्रचंड बहुमत दिले आहे. पुढील काळात बिहारच्या सर्वांगीण विकासासाठी अधिक वेगाने पावले उचलली जातील. राज्यातील पायाभूत सुविधा, उद्योग, संस्कृती तसेच युवावर्ग व महिलांच्या प्रगतीसाठी ठोस धोरणे राबवली जातील. बिहारला समृद्ध आणि सक्षम बनवण्याच्या दिशेने केंद्र-राज्य समन्वयाने कार्य करेल.

- नरेंद्र मोदी, पंतप्रधान



#### घुसखोरांना पाठीशी घालणाऱ्यांना योग्य उत्तर

हा विकसित बिहारमध्ये विश्वास ठेवणाऱ्या प्रत्येक बिहारीचा विजय आहे. जंगलराज आणि तुष्टीकरणचे राजकारण करणाऱ्यांना बिहारची जनता कुठल्याही परिस्थितीत संधी देणार नाही. या निकालातून व्होट बँकेसाठी घुसखोरांना पाठीशी घालणाऱ्यांना बिहारच्या जनतेने योग्य उत्तर दिले आहे. बिहारने देशाचा मूड स्पष्टपणे दाखवला. मतदार यादीचे शुद्धीकरण आवश्यक आहे आणि त्यास विरोध करणाऱ्या राजकारणाला जागा नाही. जनता आता केवळ परफॉर्मन्स आधारित राजकारणाला मत देते. ज्या विश्वासाने बिहारच्या जनतेने, विशेषतः माता-बहिणींनी एनडीएला बहुमत दिले, त्याहून अधिक समर्पणाने एनडीए त्याची पूर्तता करेल.

- अमित शहा, केंद्रीय गृहमंत्री



#### काँग्रेसने त्यांचे दुकान बंद करावे

बिहारच्या निवडणुकीत भाजप व एनडीएला मिळालेल्या प्रचंड मोठ्या विजयाचा पार्श्वभूमीवर देशाचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी व बिहारचे मुख्यमंत्री नितेशकुमार यांचे प्रथमतः अभिनंदन। दोघांनीही सांगितल्याप्रमाणे जनतेने त्यांच्यावर मोठा विश्वास दाखवत प्रचंड बहुमत दिले आहे. बिहारमध्ये भाजपने दणदणीत विजय मिळवला आहे. आता काँग्रेसने दुकान बंद करावे. त्यांच्याकडे काहीच उरलेले नाही. आमचे विरोधक केवळ विरोधासाठी विरोध करत आहेत. आता तरी त्यांनी हे विरोधाचे राजकारण थांबवले पाहिजे. बिहारच्या निकालातून विरोधकांनी धडा घ्यावा. जनता विकासाला मतदान करत आहे, हे पुन्हा सिद्ध झाले आहे.

- खासदार नारायण राणे, रत्नागिरी - सिंधुदुर्ग



### फास्टॅग नसलेल्या

### वाहनचालकांना आजपासून मोजावे लागणार दुप्पट पैसे

#### ◆ मुंबई (प्रतिनिधी) :

नॅशनल हायवे अथॉरिटी ऑफ इंडिया (एनएचआय) ने देशभरातील राष्ट्रीय महामार्ग आणि एक्सप्रेसवेवरील १,१५० टोल प्लाझावर 'फास्टॅग' वापरू नका' सुविधा नुकतीच सुरू केली आहे. स्वातंत्र्यदिनाच्या मुहूर्तावर सुरू झालेल्या या नवीन पासला खरेदीदारांकडून जबरदस्त प्रतिसाद मिळाला. केवळ एका दिवसात १.४ लाख लोकांनी हा पास खरेदी केला. या अग्रतत्पूर्व प्रतिसादानंतर, एनएचआयने एक महत्त्वपूर्ण घोषणा केली आहे. या घोषणेनुसार, १५ नोव्हेंबरपासून, ज्या वाहनांमध्ये फास्टॅग नसेल आणि वाहन चालकांनी ऑनलाईन पेमेंट केले, तर त्यांना टोल शुल्काच्या केवळ १.२५ पट रक्कम आकारली जाईल.

#### यूपीआयद्वारे पेमेंट करणाऱ्यांना १.२५ पट जास्त रकमेचा रद्द

नवीन अधिसूचनेची आजपासून अंमलबजावणी केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्रालयाने एक उदाहरण देऊन हे स्पष्ट केले आहे. जर एखाद्या वाहनाला वैध फास्टॅगद्वारे १००/- इतके शुल्क भरावे लागत असेल, तर ते शुल्क रोखीने भरल्यास २००/- होईल आणि यूपीआयद्वारे भरल्यास ते १२५/- असेल. ही सुधारणा राष्ट्रीय महामार्ग वापरकर्त्यांसाठी प्रवासाची सुलभता वाढवणे, टोल वसुलीच्या प्रक्रियेत पारदर्शकता आणणे आणि शुल्क संकलन प्रक्रिया मजबूत करणे या उद्देशाने करण्यात आली आहे. ही नवीन अधिसूचना १५ नोव्हेंबर, २०२५ पासून अमलात येईल.

लागेल. यामुळे त्यांचा आर्थिक भार कमी होईल आणि देशात डिजिटल पेमेंटला प्रोत्साहन मिळेल. 'नॅशनल हायवे फी नियम, २००८ मध्ये करण्यात आलेली ही सुधारणा, कार्याक्षम टोल वसुलीसाठी व टोल प्लाझावरील वाहतुकीची गती कमी करण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा लाभ घेण्याच्या भारत सरकारच्या वचनबद्धतेचे प्रतीक आहे.

**ज्येष्ठ अभिनेत्री कामिनी कौशल कालवश नवी दिल्ली :** हिंदी सिनेसृष्टीतील अभिनेत्री कामिनी कौशल यांचे वयाच्या ९८ वर्षी निधन झाले आहे. कामिनी कौशल यांचा जन्म २४ फेब्रुवारी १९२७ रोजी झाला होता. त्यांनी १९४६ मध्ये 'नीचा नगर' या चित्रपटाद्वारे बॉलिवूडमध्ये पदार्पण केले. याच चित्रपटाने पहिल्या 'कांस फिल्म फेस्टिव्हल' मध्ये सर्वोत्कृष्ट चित्रपटाचा पुरस्कार जिंकला होता. 'पाल्मे डी ओर' पुरस्कार जिंकणारा एकमेव भारतीय चित्रपट राहिला.

## कोरेगाव पार्क जमीन प्रकरणी ४२ कोटींच्या स्टॅम्प ड्युटीची नोटीस योग्यच !

#### ◆ मुंबई (प्रतिनिधी) :

पुण्यातील कोरेगाव पार्क जमीन व्यवहार सरकारी मालमत्तेची संबंधित असल्याने तो तांत्रिकदृष्ट्या रद्द करावा लागेल, मात्र हा व्यवहार रद्द करताना संबंधितांना एकूण ४२ कोटी रुपयांची स्टॅम्प ड्युटी भरावीच लागेल, असे महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी स्पष्ट केले. मंत्री बावनकुळे म्हणाले, मी कालच सांगितले होते की, हा विषय मी तपासणार आहे. तपासणी केल्यावर लक्षात आले की, नोंदणी आणि मुद्रांक विभागाने हा व्यवहार तपासून योग्य ती कारवाई केली आहे. व्यवहाराची मूळ रक्कम ३००

#### महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांचे स्पष्टीकरण



कोटी रुपये दाखवण्यात आली होती. त्यावर २१ कोटींची स्टॅम्प ड्युटी आकारण्यात आली.

आता हा व्यवहार रद्द करण्यासाठी रिकवेअर्स करताना त्याचप्रमाणे अजून २१ कोटी रुपयांची स्टॅम्प

ड्युटी द्यावी लागेल. म्हणजेच एकूण ४२ कोटी रुपये भरावे लागतील, असे विभागाने स्पष्ट केले असल्याचे त्यांनी सांगितले. ते म्हणले, हा व्यवहार तांत्रिकदृष्ट्या चुकीचा झाला आहे. सरकारी जमीन परस्पर विकण्यात आली आहे. त्यामुळे तो खोटा व्यवहार ठरतो. सरकारकडे ती जमीन परत घ्यावी लागेल. मात्र, ज्या रकमेवर व्यवहार दाखवला आहे त्यावर मुद्रांक शुल्क आकारणे हे मुद्रांक अधिनियमातील नियमांप्रमाणे बंधनकारक आहे. कारण केंद्राच्या मुद्रांक कायद्यानुसार व्यवहाराच्या

मूल्यावर आधारित शुल्क आकारले जाते. टायटलला यात अर्थ नाही; व्यवहार मुद्रांक अधिकाऱ्याकडे जातो तेव्हा दाखवलेली रक्कम महत्वाची असते, असे नोंदणी व मुद्रांक महानिरीक्षकांनी स्पष्ट केले आहे. त्यामुळे महसूल विभागाने काढलेली नोटीस पूर्णतः नियमानुसार असल्याचे बावनकुळे यांनी सांगितले. आमची समिती या संपूर्ण कोरेगाव पार्क जमीन व्यवहारात अहवाल तयार करत आहे. समितीचा अहवाल आल्यानंतर अंतिम निर्णय घेतला जाईल, असेही बावनकुळे यावेळी म्हणाले.

#### ◆ नवी दिल्ली (वृत्तसंस्था) :

दिल्लीतील लाल किल्ला मेट्रो स्टेशनजवळ सोमवारी (दि. १०) झालेल्या भीषण कार बॉम्बस्फोटातील मुख्य सूत्रधारावर सुरक्षा दलांनी गुरवारी (दि. १३) रात्री कठोर कारवाई केली. हल्ल्यातील मास्टरमाईड दहशतवादी उमर नबीचे घर आयईडी वापरून उडवण्यात आले. या कारवाईत त्याचे संपूर्ण घर जमीनदोस्त झाले आहे. ही कारवाई करून सुरक्षा दलाने दहशतवादाविरोधी कठोर संदेश दिला आहे. दिल्ली आत्मघाती हल्ल्यात १३ नागरिकांचा मृत्यू झाला असून २०

#### कारवाईतून दहशतवादाविरोधी कठोर संदेश



पेक्षा अधिक लोक जखमी झाले आहेत. हल्ल्यातील कारमध्ये अज्ञात व्यक्तीच्या मृतदेहाचे तुकडे आढळले होते, तर अनेक सीसीटीव्ही फुटेजमध्ये उमर कार चालवत असल्याचे दिसून

आले. त्यामुळे कारमधील मृत अज्ञात व्यक्ती हा उमर असल्याचा संशय होता. त्यासाठी त्याच्या आईची डीएनए टेस्ट करण्यात आली. अखेर डीएनए टेस्ट १०० टक्के जुळली आणि उमरनेच हा हल्ला केल्याची खात्री झाली. त्यानंतर सुरक्षा दलाने त्याचे घर उडवून मोठी कारवाई केली आहे. या हल्ल्यात 'व्हाईट कॉलर टेरर मॉड्यूल' उघडकीस आले असून या कटात अनेक उच्चशिक्षित डॉक्टर सहभागी होते. आतापर्यंत मुजम्मिल अहमद, शाहीन शाहिद, आदिल या डॉक्टरांना अटक करण्यात आली आहे.

## खरडलेल्या शेतजमिनींसाठी मिळणार माती, गाळ, मुरुम, मोफत !

#### ◆ मुंबई (प्रतिनिधी) :

अतिवृष्टी व पुरामुळे खरडून गेलेल्या शेतजमिनीला पूर्वस्थितीत आणण्यासाठी लागणारी माती, गाळ, मुरुम, कंकर मोफत पुरवण्याचा निर्णय महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी घेतला. याबाबतचे परिपत्रक महसूल विभागाने शुक्रवारी जारी केले. शेतकऱ्यांना त्यांची जमीन पुन्हा लागवडीयोग्य व सुपीक करण्यासाठी लागणाऱ्या माती, गाळ, मुरुम, कंकर या गौण खनिजांवरील

#### जमिनीच्या सुपीकतेसाठी महसूलमंत्री बावनकुळे यांचा निर्णय

रॉयल्टी माफीच्या निर्णयांची काटेकोर अंमलबजावणी करण्याचे सक्त आदेश बावनकुळे यांनी जिल्हाधिकारींना देले आहेत. राज्याच्या अनेक भागांत अतिवृष्टी व पूर्वस्थिती निर्माण झाल्याने शेतपिकांचे नुकसान झाले. शिवाय, मनुष्य व पशुहानी यासह शेतजमीन खरडून जाणे, अतिरिक्त गाळ साठणे

नैसर्गिक आपत्तीग्रस्त व्यक्तींना घर, गुरांचा गोठा, शेत व विहीर यांसाठी आवश्यक पाच ब्रास गौण खनिजांच्या वापरासाठी स्वाभिव्यक्तानातून सूट मिळेल. शेतकऱ्यांच्या हितासाठी हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

- चंद्रशेखर बावनकुळे, महसूलमंत्री, महाराष्ट्र

आणि जमिनीचा सुपीकस्तर वाहून जाण्याच्या घटना घडल्या.

**२४ कॅरेट प्रति तोळा १,२७,००० रुपये**  
**२२ कॅरेट प्रति तोळा १,१६,४५० रुपये**  
**प्रति किलो १,७३,९०० रुपये**  
**चांदीचा भाव**

शुक्रवारी अखेर सकारात्मक नकारात्मकतेवर भारी पडल्याने इक्विटी बँचमार्क निदेशांकात वाढ झाली आहे. भारतातील मजबूत फंडांमॅटल, रेपो दरातील कपातीची आश्वासकता, जागतिक अनुकूल आर्थिक परिस्थिती, स्मॉलकॅप सह वित्तीय शेरसंमध्ये झालेली वाढ या बहुगुणी कारणांमुळे बाजारात किरकोळ वाढ झाली.

## कामगार वसाहतीतील बिबट्या चार तासांनी जेरबंद

### आणखी एकाचा वनविभागाकडून शोध सुरू

#### ◆ नाशिक (प्रतिनिधी) :

जिल्ह्यात उपद्रव माजवणाऱ्या बिबट्याने आता नाशिक शहरातही दहशत निर्माण करण्यास सुरुवात केली आहे. शुक्रवारी दुपारी शहराच्या सातपूर परिसरातील कामगार वसाहतीत बिबट्याने केलेल्या हल्ल्यात वन अधिकाऱ्यांसह ३ नागरिक जखमी झाले असून, त्यांच्यावर खासगी रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. नरभक्षक बिबट्याला जेरबंद करण्यात ४

तासाने यश आले. दरम्यान आणखी एक बिबट्या असून, त्याचा वन विभागाकडून तपास सुरू आहे. गेल्या काही दिवसांपासून नाशिक जिल्ह्यात बिबट्यांचा शोध घेण्याचे काम सुरू आहे. इगतपुरी, सिन्नर, दिंडोरी, नाशिक, निफाड आणि येवला या भागांत बिबट्यांच्या वाढत्या हल्ल्यांमुळे आतापर्यंत दोन मुलांसह तीन जणांचा मृत्यू झाला आहे. शुक्रवारी दुपारी नाशिक शहरातील भोसला मिलिटरी कॉलेजच्या मागील कामगार वसाहतीत काम करणाऱ्या



एका कामगारावर बिबट्याने अचानक हल्ला केला. या घटनेत तो कामगार जखमी झाला. माहिती मिळताच बिबट्या जवळील एका

अधिकाऱ्यांसह ३ नागरिक जखमी झाले आहेत. वनरक्षक संतोष बोडके, वनरक्षक प्रवीण गोलाईत आणि तीन स्थानिक रहिवासी या जखमींवर जिल्हा रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. येथील नागरिकांकडून या बिबट्याला तत्काळ जेरबंद करण्याची मागणी होत होती. जखमींना तत्काळ सरकारी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले आहे. पुढील कारवाई व प्राथमिक उपचारासाठी बिबट्याला महसूल येथे हलवण्यात आले आहे. घटनेची माहिती मिळताच जलसंपदा मंत्री गिरीश महाजन तातडीने घटनास्थळी पोहोचले. त्यांनी पाहणी करून जखमींची विचारपूस केली.

### पर्यावरणवादी पद्मश्री

### सालूमरदा थिमक्का यांचे निधन

#### वयाच्या ११४ व्या वर्षी घेतला अखेरचा श्वास

#### ◆ नवी दिल्ली (वृत्तसंस्था) :

प्रसिद्ध पर्यावरणवादी, पद्मश्री पुरस्कार विजेत्या सालूमरदा थिमक्का यांचे शुक्रवारी वयाच्या ११४ व्या वर्षी निधन झाले. थिमक्का काही दिवसांपासून आजारी होत्या. बंगळूरूमधील एका खासगी रुग्णालयात त्यांच्यावर उपचार सुरू होते, जिथे त्यांनी अखेरचा श्वास घेतला.

३० जून १९११ रोजी तुमकूर जिल्ह्यातील गुब्बी तालुक्यात त्यांचा जन्म झाला होता. ग्रामीण कानटकात



अनेक दशके केलेल्या वृक्षारोपणाच्या कार्यामुळे त्यांना राष्ट्रीय स्तरावर ओळख मिळाली. बंगळूरू दक्षिणमधील रामनगर जिल्ह्यातील हुलिकल आणि कुडूर दरम्यानच्या ४.५ किमीच्या पट्ट्यात त्यांनी ३८५ वडांची झाडे लावल्यामुळे त्यांना 'सालूमरदा' (झाडांची रांग) हे नाव मिळाले.



## बिबट्यांची दहशत

बिबट्यांच्या दहशतीने महाराष्ट्राचा अक्षरशः थरकाप उडाला आहे. ग्रामीण भागात संध्याकाळनंतर उघड्यावर वावरण, रस्त्यातून चालत वा दुचाकीवरून जाण किंवा शेतात काम करण अशक्य झालं आहे. कालच बिबट्याने चारचाकीवरही हल्ला केला. बिबट्यांचा सर्वत्र सुळसुळाट झाला असून त्यांची पावलं आता ग्रामीण भागातून शहरातही पडू लागली आहेत. महाराष्ट्रातील ज्या शहरांचा विस्तार झाला आहे, त्या शहरांच्या कडेने जिथे अजूनही शेती केली जाते, अशा ठिकाणी राहणाऱ्यांच्या घरांच्या अंगातच बिबटे सर्रास आपल्या पंजाचे ठसे उमटवू लागले आहेत. कोकणात रानडुकर, माकड, तळकोकणात हत्तींना उच्छाद मांडला आहे. मध्य महाराष्ट्रात मोरांनी शेतकऱ्यांच्या पेरण्याच गडू केल्याचा तक्रारी आहेत. उत्तर, मध्य आणि दक्षिण महाराष्ट्रात बिबट्यांनी धुमाकूळ घातला आहे. बिबट्यांचा हा प्रश्न स्वयंचित मराठवाडा आणि विदर्भातही दिसतो. पण, सह्याद्रीच्या रांगेत त्याने जेवढं विक्राळ रूप धारण केलं आहे, तेवढं तिथे नाही. साधारण दहा वर्षांपासून पुणे आणि अहिल्यानगर जिल्ह्यात बिबट्यांचा मुक्त वावर सुरू झाला. हरिश्चंद्रगडापासून कळसुबाईच्या पायथ्यापर्यंतच्या पट्ट्यात हा वापर सर्वात आधी जाणवू लागला. बिबट्यांनी शिवनेरीच्या पायाशी आपला रहिवास केल्यानंतर वन विभागाने जुन्नरला बिबट्यांसाठी तात्पुरती छावणी स्थापन केली. पुणे, अहिल्यानगर जिल्ह्यात पकडलेले बिबटे तिथे बंदिस्त केले गेले. त्यांच्यासाठी तिथे निकषानुसार पिंजरे, खानपान आदींची व्यवस्थाही केली गेली. तिथे ‘बिबट वनस्पती’ करण्यापासून अनेक योजना जाहीर केल्या गेल्या. बिबट्यांची व्यवस्था म्हणजे ‘वाघ बचाव मोहीम’चा भाग असल्यासारख्या अनेक रम्य कल्पना मांडल्या गेल्या. मानव आणि वन्यप्राण्यांच्या सहजीवनावद्दल अनेक लेखही लिहिले गेले. हे लेखही मुख्यतः बिबट्यांची बाजू घेणारंच होती. पण, बिबट्यांचा उच्छाद दिवसेंदिवस वाढत गेल्याने बिबट्यांच्या बाजूने लिहिणाऱ्यांनी सध्या लेखण्या म्यान केलेल्या दिसतात. शेतकरी, ग्रामीण भागात राहणाऱ्यांचे हाल पाहिल्यानंतर आता कोणीच निसर्ग प्रवेशन करण्याच्या मनःस्थितीत नाही.

बिबट्यांच्या मानवी वस्तीतील वावराला माणूसच जबाबदार आहे, यात वाद नाही. पण, जे आज बिबट्यांचा त्रास सोसाताहेत, ते त्याला जबाबदार नाहीत. हेही लक्षात घेतलं पाहिजे. एक एकाची आणि शिक्षा भवत्यालाच असा हा प्रकार आहे. बिबट्यांची समस्या टिटल झाली आहे, ती मुख्यतः सह्याद्रीच्या पर्वतरांगांच्या पायथ्याशी. सह्याद्री सुरक्षित राहिली, तरच महाराष्ट्राचं जीवन सुरक्षित राहील, असें तज्ज्ञ गेली ५० वर्षं सांगताहेत. सुमारे ४० वर्षांपूर्वी त्यासाठी ‘परिचम घट्ट चढाव मोहीम’ही आखली गेली होती. ज्येष्ठ पर्यावरण तज्ज्ञ माधव गाडगीळ यांचा सह्याद्रीच्या जैवविविधतेला संरक्षित करण्यासंबंधीचा अहवालही आपल्या हाती होता. पण, गाडगीळ हे ‘पर्यावरण अतिरेकी’ असल्याची टीका करून त्यांचा तो अहवाल आपल्याकडून सोयीने बाजूला सारला गेला. सह्याद्रीचं जंगल, वनसंपदा ‘विकासकर्मा’साठी खुली केली गेली. सह्याद्रीच्या निबिड अण्णयात, मोठमोठी यंत्रसामग्री आवाज करू लागली. खोदकामांनी त्यांनी सह्याद्रीची कूस रिकामी केली. तिथलं प्राणी जीवन याने आधी अस्वस्थ आणि मग अस्ताव्यस्त झालं. बिबट्या हिंस असल्याने त्याची चर्चा होते. पण, हरणं, मुंगूस, मांजरीसारखे अनेक प्राणी आपला पाठगाला अधिवास सोडून नाईलाजाने डोंगर सोडून खाली आले. मानवी वस्तीत, गावालगतच्या शेतात त्यांनी स्वतःसाठी आसरा निवडला. काही वर्षांपूर्वी झालेली माळीण किंवा इशांळवाडीची दुर्घटना अशाच कारणांनी झाल्या होत्या. वाढती लोकसंख्या, शहरी जीवनापासून दूर जाऊन जंगलात ‘फार्म हाऊस’ करण्याची होस, रिसॉर्ट, वॉटर पार्क यांसारख्या वेगवेगळ्या कारणांने महाराष्ट्रात मुळात वनजमिनीचं अधिग्रहण वाढत आहे. सरकारी विभाग आपल्या विकासकामांसाठी वन जमिनीची मागणी करतात. ते त्या बदल्यात झाडं लावण्याचं कागदोपत्री मान्यही करतात. पण, प्रत्यक्षात अशी यशस्वी वृक्ष लावखड कुठेच होत नाही. नवे रस्ते बांधताना किंवा अस्तित्वात असलेल्या रस्त्यांच्या रुंदीकरणात झाडांची जेवढी कत्तल होते, त्यांचं ना पुनरीपण होत, ना कोणी नवी झाडं लावत!

महाराष्ट्राच्या वनसंपत्तीचं झालेलं उद्ध्वस्तीकरण आपल्याला बिबट्यांच्या मानवी वस्तीतील वावरालाून दिसतं आहे. दुर्दैवाने हे ना कोणी सांगत आहे, ना कोणी कबूल करतं आहे. बिबट्यांच्या बंदोबस्तासाठी अनेक उपाय आहेत. त्यातल्या कोणत्या ना कोणत्या उपायांनी मानवी वस्तीतले बिबटे नष्ट करता येतील! पण त्यामगे ती वन्य जीवसाखळी आहे; ती उद्ध्वस्त होत आहे, त्याचं काय? हा निसर्गवादी दृष्टिकोन नाही. माणसाच्या जगण्याचं इंगितच या निसर्गात आहे. सिमेंटीकरणच्या हळ्यासापोटी, किरकोळ हितसंबंधांसाठी आपण हजारो वर्षांची जीव साखळी उद्ध्वस्त करतो आहोत, म्हणजे दूरवर माणसाचा श्वासच तोडतो आहोत, ही जाणीवच कुठे दिसत नाही. डोंगरदऱ्यातून बाहेर पडलेल्या बिबट्यांना पुणे – अहिल्यानगर – नाशिक पड्यातील उपाच्या शेतात आसरा घेणं सोपं होतं. बिबट्यांची बाळंतपणीही या उसात झाली आणि त्यामुळे त्यांची संख्याही भरमसाट वाढली. ‘एआय’चा वापर करून मांजूराला घारून बिबट्या पळाला किंवा माणसाने शेतीने त्याचा मुकाबाला केल्याचा एकाली ‘शेल’ धार करणं सोपं आहे. एखादं दुसऱ्या ठिकाणी असं घडलंही असेल. पण, अवाढव्य म्हणजे नियम नाही. महाराष्ट्राचा ग्रामीण भाग सध्या केवळ भरभोवत नाही, मुलाबाळांच्या काळजीने अस्वस्थ आहे. सरकारी यारी गंभीर दखल घेऊन तातडीची उपाययोजना म्हणून बिबट्यांच्या नवबंदीची धडक मोहीम राबवण्याचे आदेश वनविभागाला दिले पाहिजेत. दुसऱ्या बाजूला वनसंपदेचा गंभीर वनविभाग करून त्यासंबंधीचं स्वतंत्र नव धोरण जाहीर केलं पाहिजे. महाराष्ट्राच्या समृद्धीची वाट वनसंपदेच्या समृद्धतेतूनच आहे, याची जाणीव त्या धोरणात दिसली पाहिजे. त्यातून संरक्षणही होईल आणि अनेक समस्याही सुटतील.

#### पाकिस्तान नष्ट करा

राजधानी दिल्ली येथील लाल किल्ला येथे झालेल्या राज्यांनिक बॉम्बस्फोटानंतर पकडण्यात आलेले डॉ. अहमद राटर, डॉ. आदिल, डॉ. अहमद सय्यद, डॉ. शाहिन शाहिदर, डॉ. मुसलिम शकील हे जैश-ए-महंमद या आतंकवादी संघटनेची संबंधित होते. या सर्वांकडून अमेनियम नायट्रेट शस्त्रास्त्र आणि स्फोटके देखील जप्त करण्यात आली. डॉक्टर मुजाम्मिकच्या घरातील शस्त्रसाठ्यात चिनी पिरसूल मिळाले. आतंकवाद्यांना चीनसह अन्य देशांचे सहाय्य मिळत असल्याचा हा एक पुरावा आहे. ऑपरेशन सिंदूरने जैश एमहंमदला लक्ष केले. त्याचा हा सुड होता. खरे तर दिवाळी व २६ जानेवारीला संपूर्ण देशात बॉम्बस्फोट घडवण्याचा त्यांचा मानस होता पण नियतीच्या मनात वेगळेच होते. हे सर्व डॉक्टर समाजसेवक्या नावाखाली शस्त्र पुरवठा, निधी पुरवठा आणि जिहादी विचारसरणी पसरविणे हे काम करत होते. तज्ज्ञ पोलीस आणि लष्करी अधिकारी यांच्या मते शासकीय यंत्रणा ९०% घटनांमध्ये घटना होण्यापूर्वी त्यांचे डाव उद्ध्वस्त करत आहे. हे आपल्या गुप्तचर यंत्रणेसह विविध यंत्रणांचे यश आहे. वारंवार आक्रमणे करणाऱ्या आतंकवाद्यांचा प्राण असलेल्या पाकिस्तानला नष्ट करण्याचे ध्येय आता सरकारने ठरवले पाहिजे.

– लीना मकरंद गाडगीळ, पन्नेल

#### गुगल पेवा विश्वास मुदकगवाला

माझे अनेक वर्षांपासून आर्थिक व्यवहार आहेत त्या माझ्या राष्ट्रीयकृत बँकेतून २ ऑक्टोबर २०२५ रोजी एका व्यक्तीला गुगल पे वरून रुपये ६२५५०- पावलेले होते पण त्या व्यक्तीला ती रक्कम मिळाली नव्हती. कारण ज्या व्यक्तीला रक्कम पाठवली त्या बँकेचा आयएफसी कोड

### पुण्यभूमी

शनिवार दि.१५ नोव्हेंबर २०२५

## राज्यात पावसाने विभ्रांती घेतल्यानंतर थंडीचे जोरदार आगमन झाले आहे. राज्यात अनेक ठिकाणी हुडहुडी वाढली आहे. उत्तरेकडील शीत वाऱ्यांमुळे उत्तर महाराष्ट्रात थंडीची लाट कायम आहे. राज्याच्या किमान तापमानात २ ते ८ अंशांची मोठी घट झाल्याने हुडहुडी वाढली आहे. राज्यातील हवामान मुख्यतः कोरडे राहणार आहे. उत्तरेकडे थंडी कायम राहण्याची तर दक्षिणेकडे किमान तापमानात काही अंशी वाढ होण्याची शक्यता हवामान विभागाने वर्तविली आहे. मराठवाडा व विदर्भात तापमानात चांगलीच घट झाली आहे. मराठवाडा व विदर्भाची सीमा एकमेकांच्या लागत आहेत. यंदा विदर्भाच्या तुलनेत मराठवाड्यात जास्त थंडी जाणवत आहे. या पाठोपाठ पश्चिम महाराष्ट्रात थंडी सौम्य आहे. कोकणाच्या तुलनेने यंदा पश्चिम महाराष्ट्रातील थंडी कमी जाणवत आहे, असे त्या भागात राहणाऱ्या मराठवाड्यातील नागरिकांच्या प्रतिक्रिया आहेत. या आठवड्यात पुणे, मुंबई, नाशिक, सातारा या भागात किमान तापमान १२ ते १६ अंश सेल्सीएस्च्या दरम्यान नोंदविण्यात आले. हवामान विभागाने देखील मराठवाड्यातील काही जिल्ह्यांच्या बाबतीत अलर्ट जाहीर केला आहे. मराठवाड्यात आठ जिल्हे आहेत. त्यापैकी परभणी जिल्ह्यात नेहमीच उष्णता व थंडीचे प्रमाणही जास्त असते. राज्यात तापमानात घसरण झाल्याने महाबळेश्वरसारखी थंडी जळगावमध्ये अनुभवास येत आहे. मागीच्या वर्षी हिवाळा ऋतूत सुरुवातीलाच मराठवाड्यातील परभणी येथे पारा चांगलाच घसरला होता; परंतु सध्या जळगावचे तापमान १० अंश सेल्सीएस्वर आले आहे. उत्तर भारतात गारठा वाढल्याने त्याचा परिणाम मराठवाड्यात चांगलाच दिसून येत आहे. आता येत्या काही दिवसांत मराठवाड्यातील काही जिल्ह्यां अशाच प्रकारे थंडी वाढणार आहे. उत्तर भारतात बर्फवृष्टी होत असल्याने महाराष्ट्रातील हवामान बदलण्यास सुरुवात झाली आहे. मुंबई तसेच कोकणात दरवर्षीपेक्षा कमी थंडी राहण्याचा अंदाज हवामान खात्यातर्फे व्यक्त करण्यात आला आहे.

सातारा, महाबळेश्वर या भागात १६ अंश सेल्सीएस्पेक्षा कमी तापमानाची नोंद करण्यात आली. मराठवाड्यातील छत्रपती संभाजीनगर, जालना, परभणी या तीन जिल्ह्यांत किमान तापमानाची नोंद करण्यात आली. योरोबरच नांदेड, हिंगोली, धाराशिव, बीड, लातूर या ठिकाणीही थंडीचा वादला आहे. मराठवाड्यात १३ अंश सेल्सीएस्पर्यंत तापमानाची नोंद करण्यात आली. नाशिकचा पारा १२ अंश सेल्सीएस्वर आला आहे. पुण्यात नेहमीच थंडगार वातावरण असते. त्या ठिकाणी तापमानाची नोंद १६ अंश सेल्सीएस् एवढी नोंदविण्यात

पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या जयंतीनिमित्त दरवर्षी, १४ नोव्हेंबर हादिवस भारतात बालदिन म्हणून साजरा केला जातो. पंडित नेहरू हे असे नेते होते ज्यांनी मुलांवर खूप प्रेम केले. मुलं ही भारताचे उज्ज्वल भविष्य असल्याचे त्यांचे ठाम मत होते. म्हणून या मुलांचे पालन-पोषण, त्यांच्यावर होणारे संस्कार यावर त्यांचा अधिक विश्वास असे. बालदिन म्हटलं की, देशातील, प्रत्येक राज्यातील शाळांमध्ये हा दिवस विमुक्तल्यांबरोबर साजरा केला जातो. प्रत्येक बालकाच्या चेहऱ्यावरील हास्य आणि त्या हास्यातली ती चमक बरंच काही सांगते. अनेक उद्याने या बालकांसाठी विविध रंगांनी भरलेली असतात. या वातावरणात या मुलांच्या बालपणाचा उत्साह साजरा करण्यासाठी प्रत्येकजण एकत्र येतात; परंतु या उत्सवांमध्येही एक शांत, जागरूक शक्ती अस्तित्वात आहे जी भारतीय रेल्वेवरील मुलांच्या निरागसतेचे रक्षण करण्यासाठी चौबीस तास काम करते. केवळ मुलांना फुलं किंवा मिठाई देऊन या मुलांचे मनोर्षय जगण्याची ऊर्मी, एक आशा, उमेद देणारा हा बालदिन यांच्यासाठी खूप काही देणारा असतो. कोणत्या तरी मायेची ऊब शोधणारा रेल्वे संरक्षण दल, जे केवळ प्रवाशांचे आणि रेल्वे मागमत्तेचे रक्षण करण्यासाठी या मुलांचे संरक्षण त्यांना आसरा देणारे महत्त्वाचे नायक ठरले आहे.

‘आजची मुले उद्याचा भारत घडवतील’: पंडित जवाहरलाल नेहरू रेल्वेच्या परिसरात वावरणारी ही अनेक पोलीस मुले आहेत. आरपीएफ या मुलांहून त्यांच्या स्वप्नांचे रक्षण करतात. रेल्वे प्लॅटफॉर्मांच्या कोपऱ्यात, पायऱ्यांखाली, बेडिंग रूममध्ये आणि चालत्या गाड्यांमध्ये, हजारो मुलांना या उत्सवाची माहितीही नसते. कोणत्या तरी मुले तत्करीचे बळी ठरतात. अनेकांती अत्याचार करतोय म्हणून त्यापासून सुटका करून घेण्यासाठी तितपून पळून जाणारी मुले दुसऱ्या सापळ्यात अडकतात. स्वतःच्या पोटाच्या मुलाला रेल्वे



डोंबिवली महापालिकेची मालकी असलेल्या नाट्यगृहातील या महत्त्वाच्या गोप्टीकडे लक्ष देण्याची महापालिकेला गरज वाटलेली नसावी. कल्याण-डोंबिवली महापालिकेला विनीत आहे की या नाट्यगृहाचे नूतनीकरण करताना संबंधितांनी नोंद घेऊन योग्य ती कार्यवाही करावी.

– राजू जाधव, मांगूर जि. वेळगांव

#### सावित्रीबाई नाट्यगृहाचे पुढे काय?

‘सावित्रीबाई फुले नाट्यगृहाची प्रतीक्षा’ बातमी वाचली. डोंबिवलीतील या नाट्यगृहातील पीओपीचा एक तुकडा पडल्याने रस्ट्क्वरल ऑडिटच्या अहवालानुसार दुरुस्तीसाठी नाट्यगृह गेल्या पाच महिन्यांपासून बंद आहे आणि आणखी किती काळ बंद राहील याची शाश्वती नाही. त्यामुळे साहित्य व सांस्कृतिक नगरी डोंबिवलीतील नाट्यप्रसिकांना नाट्यप्रयोगापासून वंचित राहावे लागत आहे. सावित्रीबाई फुले नाट्यगृहात मराठी नाट्य चित्रपट क्षेत्रातील दिग्गज गोविंद बल्लाळ देवल, राम गणेश डवळकी, श्रीपाद कृष्ण कोल्हटकर, कृष्णाजी प्रभाकर खाडिलकर, बालगंधर्व, भक्ती बर्वे, पु. भा. पावे, सुधीर फडके यांची छायाचित्र व त्याखालील त्यांचे कारकिर्दीचा उल्लेख असलेले ‘देना बँक’ पुरस्कृत धातूचे फलक दिसतात. मात्र त्यावरची अक्षरेच

वाचता येत नाहीत. एवढी काळपट झाली आहेत. हिराबाई बडोदेकर, सरस्वती राणे, भारतीय चित्रपटपृष्ठीचे जनक दादासाहेब फाल्के, चित्रपट गुरू राजा परांजपे यांच्या नावाचे त्याच स्मरणार्थीत फलक आहेत. मात्र त्यांची छायाचित्रे गायब आहेत. पोलिकेला मेलही पाठवला होता मात्र कल्याण-दोन्ही पक्षांना एकत्र येऊन स्थानिक स्वराज्याच्या निवडणुका जिंकण्यापेक्षा फक्त लढण्याचे वेड लागलं की काय अशी सामन्यजनाची धारणा नागरिकांची वस्ती असलेल्या ठिकाणी डीजे वाजवण्याची अनुमती प्रशासनाने देऊच नये.

– प्रीया बागडदेव, छिंदवाडा

नेत्यांनी ‘लाज’ शब्दाचीच वाट लावली

तुळशी विवाहानंतर लग्न समारंभाला सुरुवात झाली. लग्नातील सगळं मोठे आकर्षण म्हणजे वरात. लहानांपासून मोठ्यांपर्यंत सगळे वरातीचा आनंद घेतात. नाच, गाणे, नातेवाईक, मित्रपरिवार यांचा जल्लोष यामुळे वातावरण उत्साहाने भरलेले असते. मात्र, आजकाल वरातीतील मोठ्या आवाजात वाजणारा डीजे ही एक फंशन आहे. डीजेच्या कर्कश आवाजामुळे इतरांना त्रास होतो का, याचा विचार अनेकदा केला जात नाही. या मोठ्या आवाजामुळे ध्वनिप्रदूषण वाढते. वृद्ध, लहान मुले, तसेच आजारी लोकांना याचा त्रास होतो. कोणतायानुसार रात्री १० नंतर मोठ्या आवाजात संगीत वाजवणे अथवा ठरावीक डेसिवलपेक्षा जास्त आवाज करणे हा गुन्हा आहे. तरीसुद्धा अनेक ठिकाणी रात्रीच्या वेळीही डीजेचा

https://Paper.epunyabhumi.in

दररोजच्या घडामोडींसाठी वाचत रहा...

# मराठवाड्यात हुडहुडी वाढली...!

छत्रपती संभाजीनगर, जालना, हिंगोली, नांदेड, परभणी, लातूर, बीड, धाराशिव या जिल्ह्यांत थंडीचे प्रमाण वाढले आहे. उत्तर भारतात बर्फवृष्टी झाल्यानंतर त्याचे परिणाम महाराष्ट्रात दिसू लागतात. त्याचप्रमाणे मराठवाड्यातदेखील चांगलीच हुडहुडी भरली आहे. बहुतांश ठिकाणी आता हवेत चांगलाच गारठा जाणवू लागला आहे.

आली. असाच काहीसा अनुभव मराठवाड्यात जाणवत आहे. उत्तर भारतातील हवामान जोपर्यंत स्थिर होणार नाही, तोपर्यंत मराठवाड्यातील वातावरणात असाच गारवा राहील, असे हवामान खात्यातर्फे कळविण्यात आले आहे. मराठवाड्यातील वातावरणात बदल दिसून आल्यानंतर सदी, ताप, खोकाळा हे आजार दिसून येत आहेत. लहान मुले तसेच ज्येष्ठ नागरिकांना सदी व खोकल्याचा आजार झाल्याचे दिसून येत आहे. मराठवाड्यातील परभणी जिल्ह्यात ग्रामीण भागातही थंडीचा जोर वाढल्याने शेकोट्या पेटविल्या जात आहेत. मराठवाड्यातील बहुतांश जिल्ह्यातील शेतात असलेले पीक काढण्यात आल्यानंतर शेतकरी थोडासा निवर्तत झाला आहे. यंदा मराठवाड्यात सर्वत्र अतिवृष्टी झाल्याने अनेक शेतकऱ्यांच्या हातातील पिके वाया गेली. यंदा पावसाळा मोठा होता. त्यामुळे थंडी देखील जास्त राहील असा अंदाज मराठवाड्यातील वयोवृद्ध व जाणकार लोकांकडून करण्यात आला होता. मराठवाड्यातील ग्रामीण भागात ऋतुचक्र बदलले असल्याने शेतात पीक घेत असताना शेतकऱ्यांची दमछाक होत आहे. मराठवाड्यात आता तर थंडीचा जोर वाढल्याने अशा रब्बीच्या वातावरणात कुठली पिके घ्यावीत, याबाबत शेतकरी देखील मार्गदर्शन

## रेल्वे परिसरातील अनाथ मुलांसाठी आरपीएफचे ‘सुरक्षा कवच’



परिसरात सोडून दिलेली, हरवलेली किंवा बलमजुरीसाठी भाग पाडलेली मुले असतात ही. त्यांची निरागसताच हरवलेली असते. अशा मुलांच्या चेहऱ्यावर एक निरागस हास्य, जगण्याची ऊर्मी, एक आशा, उमेद देणारा हा बालदिन यांच्यासाठी खूप काही देणारा असतो. कोणत्या तरी मायेची ऊब शोधणारा ही मुले यांच्यासाठी बालदिन हा उत्सव नाही, तर मदतीसाठी दिलेली हाक आहे. या आवाहनाला साथ देणारे, ही हाक ऐकणारे रेल्वे संरक्षण दलाचे (आरपीएफ) खाकी पोशाखातील पुरुष आणि महिला आहेत.

‘आरपीएफ’ जिथे कर्तव्य आणि प्रेम यांचा संगम होतो. रेल्वे सुरक्षासाठी आरपीएफची ओळख आहे; परंतु अनेकांना आरपीएफ बाल संरक्षणासाठी एक महत्त्वपूर्ण योगदान असल्याची माहिती नसते. अनेकदा येथील गर्दी आणि गोंधळ असलेली रेल्वे स्थानके मुलांसाठी धोकादायक क्षेत्र असतात. जिथे उरतात. अनेकांती अत्याचार करतोय म्हणून त्यापासून सुटका करून घेण्यासाठी तितपून पळून जाणारी मुले दुसऱ्या सापळ्यात अडकतात. स्वतःच्या पोटाच्या मुलाला रेल्वे

करण्यासाठी पुढे येत नाहीत, तर या मुलांचे काळ, मार्गदर्शक आणि काळजीवाहक म्हणून देखील त्यांच्या पाठीशी उभे राहतात. १९५७ मध्ये स्थापन झालेले, आरपीएफ सुपाडलेल्या मुलांची सुटका करणे, पुनर्वसन करणे आणि त्यांचे संरक्षण करणे आहे. त्यांच्या स्थापनेपासून, ऑपरेशन नन्हे फरिश्तेने १.६ लाखानं अधिक मुलांची सुटका केली आहे, ज्यात हजारो मुलांचा समावेश आहे, ज्यांना मजुरी किंवा अत्याचारासाठी तत्करी करण्यात आली होती. पुनर्वसनासाठी त्यांनी चाइलडलाइन (१०९८), जिल्हा बाल संरक्षण युनिट्स आणि स्वयंसेवी संस्थांशी भागीदारी केली आहे. प्रमुख स्थानकांवर बाल मदत केंद्रे स्थापन केली आहेत. प्रमुख स्थानकांवर, बाल मदत केंद्रे असुरक्षित मुलांसाठी आश्रयस्थान बनले आहे. रेल्वे संरक्षण दल (RPF), पोलीस, १०९८ आणि स्वयंसेवी संस्था यांच्या संयुक्त विद्यमाने चालवली जाणारी ही सेवा तत्काळ निवामा. अन्न आणि वैद्यकीय सेवा, बाल संरक्षण प्रणालीशी नोंदणी, बाल कल्याण समित्यांशी संबंध आणि कायदेशीर मदत आणि हरवलेल्या

२०१७ मध्ये, भारतीय रेल्वेने आरपीएफ



घेत आहेत. उत्तर भारतातील वातावरणावर मराठवाड्यात होत असलेल्या वातावरणातील बदल लक्षात घेतला जातो. मराठवाड्यातील आठ जिल्ह्यांत स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका होणार असल्याने या वातावरणाचा प्रचार, सभा, निवडणूक, मतदान, मतमोजणी यावर नक्कीच परिणाम होणार आहे. एकीकडे वातावरणातील गारवा व दुसरीकडे राजकारणातील गमी असे चित्र काही दिवसांत मराठवाड्यातील ग्रामीण भागात पाहावयास मिळणार आहे. दरम्यान हुडहुडी वाढल्याने आरोग्यविषयक प्रश्न देखील निर्माण होत आहेत. थंडीच्या काळात ज्येष्ठ नागरिकांना विशेष काळजी घेण्याचे आवाहन आरोग्य विभागातर्फे करण्यात आले आहे. थंडीच्या या काळात हातमोले, स्वेटर, मफलर, कानपट्टीचा वापर मोठ्या प्रमाणात होत असतो. अनेकांनी कपाटात बंद केलेले हे सर्व साहित्य बाहेर काढले आहे. यंदा थंडी दरवर्षीपेक्षा जास्तच राहणार आहे. त्यामुळे थंडीच्या लाटा लक्षात घेऊन घराबाहेर पडताना

काळजी घ्यावी, असे आरोग्य विभागातर्फे सांगण्यात आले आहे. सकाळी दररोज पायपीट करणारी मंडळी देखील थंडीमुळे उशिरा घराबाहेर पडत आहेत. एकंदरित ही थंडी वाढतच जाणार असल्याने सकाळी १५ अंश सेल्सीएस्पेक्षा जास्त तापमान झाल्यानंतरच घराबाहेर पडणे आरोग्याच्या दृष्टीने योग्य राहील, असा सरल्ला डॉक्टर मंडळींकडून दिला जात आहे. शेवटी प्रत्येकाच्या आरोग्यावर थंडीचा वेगवेगळ्या परिणाम होत असतो. त्यामुळे डॉक्टरांचा सरल्ला तसेच शरीराला मानवणारी थंडी याचा विचार करूनच प्रत्येकाने घराबाहेर पडावे, असेही आरोग्य विभागाच्यावतीने सांगण्यात येत आहे. दरम्यान मराठवाड्यात होऊ घातलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीत किमान उण्णतेचा पारा नसल्याचा फायदा प्रचारासाठी नक्कीच होणार आहे. पावसाळा व अति उष्ण उन्हाळा या दोन ऋतूत प्रचार करणे थोडेसे किचकट असते; परंतु या दोन ऋतू व्यतिरिक्त हिवाळ्यामध्ये मात्र उमेदवारांना प्रचारात तेवढी अडचण येत नाही. यामुळे यंदाचा स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका रंगतदार तसेच उमेदवारांना विकासासाठी उण्णता देणारे ठरे, असेच यानिमित्ताने म्हणता येईल.

- डॉ. अभयकुमार दांडगे

मुलांच्या तक्रारींचा मागोवा घेण्यास पुढे येते. सुटका केलेल्या मुलांना फक्त त्यांच्या ताब्यात दिले जात नाही, त्यांची काळजी घेतली जाते, त्यांना सात्वचन केले जाते. हजारो आरपीएफ कर्मचाऱ्यांना अशा मुलांना काश्चाप्रकारे समजून घ्यायचे याचे प्रशिक्षण दिले जाते; परंतु प्रत्येकात एक संवेदनशील हुशार कर्मचारी दडलेला आहे. भारतात ४७२ दशलक्षहून अधिक मुले राहतात. त्यापैकी आर्थिक आणि सामाजिकदृष्ट्या असुरक्षित कुटुंबांमधून येतात. वैश्याव्यवसायात विकले जाण्यासह लैंगिक शोषण, जबरदस्तीने भीक मागणे या सगळ्या प्रकाराला आळा घालण्यासाठी रेल्वे नेटवर्क एक योग्य दिशा

उठते. आरपीएफ अशा अनेक पीठांतल्या केवळ रक्षकच नाहीत तर बहीण, माता आणि सल्लागार देखील आहेत. आजही, हजारो मुले अनाधिकृतरीत्या मजूर म्हणून राबतात. ‘कामगार’या शब्दाचा अर्थही न समजण्याच्या वयात त्यांचे भविष्य यात गुरफटले जाते. आरपीएफने या हजारो मुलांची सुटका केली. त्यांच्या भूमिकेचे महत्त्व ओळखून, रेल्वे मंत्रालयाने आरपीएफ कर्मचाऱ्यांसाठी विशेष सुप्रिक्षण प्रशिक्षण, विशेषतः संवेदनशील भागात अधिक महिला कॉन्स्टेबलची भरती, सीसीटीडी, फलक आणि जागरूकता मोहिमांहून स्टेशन पायाभूत सुविधा मजबूत करणे आणि जिल्हा बाल कल्याण अधिकारी आणि बाल न्याय मंडळांशी चांगले समन्वय यामध्ये गुंतवणूक केली आहे. भारतीय रेल्वे केवळ वाहतूक नेटवर्क नसून प्रत्येक मुलासाठी एक सुरक्षित कॉर्निडोर आहे.

- ए. इब्राहिम शरीफ

आयआरपीएफएस, डीआरजी-कम-सीएस्सी, आरपीएफ/दक्षिण रेल्वे

**राशिभविष्य**  
शुक्रवार, १४ नोव्हेंबर-२०२५

**॥ पंचांग ॥**

आज मिति कार्तिक कृष्ण दशमी शके १९४७, चंद्र नक्षत्र पूर्वा फाल्गुनी, योग वैधुती, चंद्र राशी सिंह, भारतीय सोर २३ मार्गशीर्ष शके १९४७ शुक्रवार, दि. १४ नोव्हेंबर २०२५, मुंबईचा सूर्योदय ६.४५, मुंबईचा सूर्यास्त ६.००, मुंबईचा चंद्रोदय २.३४ उद्याची, मुंबईचा चंद्रास्त २.२२ पीएम, राहू काळ १०.५८ ते १२.२२. पंडित नेहरू जयंती, बाल दिन, क्रांतिवीर लहजुजी साळवे जयंती.

**॥ भविष्य ॥**

**मेघ :** मनोरंजनाकडे कल असेल

**वृषभ :** व्यवसाय-धंद्यात भरभराट होईल

**मिथुन :** सहकुटुंब प्रवासाचे योग घटित होत आहेत.

**कर्क :** कौटुंबिक सुख लाभेल.

**सिंह :** आपली मते इतरांना पटवून देण्यात यशस्वी राहाल.

**कन्या :** नोकरीत संबंधित व्यक्तीचे सहकार्य लाभेल.

**तूळ :** काहीना प्रवासाचे योग येतील.

**वृश्चिक :** सरकारी कामे विनापिलंब पूर्ण होतील.

**धनु :** आपल्या कामाचे कौतुक होईल.

**मकर :** मतभेद, वाद-विवाद घडू शकतात.

**कुंभ :** जुनी येणी वस्तू ल होतील.

**मीन :** एखादा फायद्याचा सौदा हाती येईल.

संपादक : **बाळासाहेब भगवान मस्के**, कार्यकारी संपादक : **सुनिल मसुं डोंगरे**

हे दैनिक प्रकाशक,मुद्रक,मालक,संपादक बाळासाहेब भगवान मस्के यांनी बी.एम.प्रिंटर्स अ‍ॅन्ड पब्लिकेशन, बीड, ता.जि.बीड येथे छापून दैनिक बीड पुण्यभूमी तहसीलच्यामागे, डीपी रोड बीड (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. (अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही.)
च्यायालयीन वाद बीड न्यायक्षेत्त दुधवनी-०२४४२-२९९०८४,ई-मेल-beedpunyabhumi@gmail.com

Daily Beed punyabhumi hews paper owner, publisher, Edit Balasaheb Bhagwan Maske has printed at B.M. printexs, behing the tehsil, dp road (Maharashtra) 431122 Published at daily Beed Punyabhumi office, behing the tehsil, dp road, beed -431122 Phone No. (02442)299084, Email-beedpunyabhumi@gmail.com



गीताने केली जाणार आहे.  
कार्यक्रमाला उपस्थित असण्याची  
१०० मुला-मुलींना बाल साहित्याची  
प्रसक्त भेट दिली जाणार आहेत.  
दिलीप प्रभावळकर, बाबा भांडे,  
माधुरी पुरंदरे, राजदार तोंबे, ल. म.  
काळे, सलीम सय्यद मुल्ला, आबा  
महानज, संजय वाघ, डॉ. संगीता  
तोंबे, एकनाथ आव्हाड, भारत सांगत  
आणि डॉ. सुरेश सार्वत या साहित्य  
अकादमी बालसाहित्य पुरस्कार  
प्राप्त लेखकांचा सन्मान करण्यात  
आणत आहे. आतापर्यंत झालेल्या  
बालकुमार साहित्य संमेलनाचे माजी  
अध्यक्ष राजीव तोंबे, डॉ. संगीता तोंबे,  
ज्येष्ठ संपादक महावीर जोधते,  
डॉ. न. म. जोशी, सूर्यकांत तेंदुलकर  
गोविंद गोडबोले, मदन हसरती यांनाही  
सन्मानित करण्यात येणार आहे.







**काव्यकोडी**  
**एकनाथ आव्हाड**

**आपला हात जगन्नाथ**

दीनदुबळ्यांना नेहमीच मदतीचा हात द्यावा  
माणुसकी जपेल त्याला मनापासुनी हात जोडावा

उतु नये, मातु नये  
हात आखडुनी खर्च करावा  
कामधाम करतेवेळी भरभर आपला हात चालावा

चूक झाल्यास कबूल करावी  
हात झटकुनी का बसावे ?  
तुरी हातावरी देईल त्याच्या हात धुकून पाठीस लागावे

संकट धावून आले जरीही हातपाय गाळून बसू नये  
संकटाशी दोन हात करावे  
संकटापुढे हात टेकू नये... !

दुसऱ्यांच्या कष्टास जाणावे  
आडवा हात त्यावर मारू नये  
हातापाया वडुनी कधीही फायदा स्वतःचा साधू नये

उगारण्यासाठी नाही बरं उभारण्यासाठी आहेत हात  
ध्यानात ठेवावे आयुष्यात  
आपला हातच जगन्नाथ...!

eknathavhad23@gmail.com





**चित्र रंगवा विजेता :**  
**शंतनु उमेश पातेरे**  
शाळा : सेंट मायकल स्कूल माहिम



**परीक्षक : मनिषा दिवाकर जाधव**  
मुख्याध्यापिका  
सुषमा पाटील विद्यालय व ज्यु. कॉलेज, कामोटे. नवी मुंबई.





**हवेचे घटक**

**सी**ता व निता या जुळ्या बहिणींच्या आईवडिलांना त्यांना नुसते परीक्षांकित माहितीकोष बनवायचे नव्हते, परीक्षेत जास्तीचे गुण मिळविणारे पुस्तकी साचे घडवायचे नव्हते, तर जीवनपरीक्षांसाठी गुणवान, सक्षम बनवायचे होते. आपल्या देशासाठी संस्कारक्षम, विवेकशील, चौकस, निरीक्षक, व्यवहारी व सकस निर्णयशक्तीचे सुजाण नागरिक घडवायचे होते. त्या जरी मुली होत्या तरी त्यांचे आई-वडील त्यांना कशाचीही उणीव भासू देत नव्हते. त्यांच्यासोबत कोणताच भेदभाव करीत नव्हते. वाचनासोबत त्यांना पदोपदी सुयोग्य मार्गदर्शन व प्रोत्साहन लाभायचे. त्यामुळे त्या दोघींची बुद्धीमत्तेसोबत मानसिक शक्ती उन्नत होत होती. वैचारिक पातळीही उंचावत होती. मनोबल वाढत होते. योगायोगाने त्यांची प्राध्यापिका मावशी त्यांच्याकडे आलेली होती. या दोघीही रोज सार्याकाळी मावशीकडून आपल्या बऱ्याच प्रश्नांची उत्तरे काढून घेत होत्या. त्यादिवशी संध्याकाळी त्या घराच्या गच्चीवर ज्ञानवर्धक चर्चा करत बसल्या होत्या.

**कथा**  
**प्रा. देवबा पाटील**

“मावशी, तू आमहला हवेचे घटक सांगत होतीस ना ?” निताने मध्येच आठवण करून दिली.  
“सांगते ना गं. तुमच्या प्रश्नांनी थोडे थोडे विषयांतर होते. तुमच्या जिज्ञासांचा मलाही आनंद होतो व मी तुम्हाला आणखी नवनवीन माहिती सांगते.”  
मावशी म्हणाली, “तर हवेचे घटक म्हणजे हवेत अनेक वायू असतात. सर्वांत जास्त म्हणजे जवळपास ७८ टक्के नत्रवायू असतो. २१ टक्के प्राणवायू असतो. हवेत उद्‌जनवायूही थोडाफार असतो.”  
“उद्‌जन वायू ? आम्ही तर हे नाव कधीच ऐकले नाही.” दोघीही एकदम आश्चर्याने प्रश्नार्थक चेहरा करीत बोलल्या.  
“हा कोणता वायू आहे मावशी ?” सीताने विचारले.  
मावशी म्हणाली, “उद म्हणजे उदक, पाणी. तर उदक निर्माण करणारा उद्‌जन म्हणजेच हायड्रोजन. तसेच कर्बवायूचेही थोडेफार प्रमाण

हवेत असते. हवेत पाण्याची वाफ व धूळही असते. हवेत अर्गॉनसारखे निष्क्रिय वायूही अत्यल्प प्रमाणात आढळतात. हवा ही खूप उपयुक्त आहे. हवेविना सजीव जगूच शकत नाही. म्हणून हवा नेहमी शुद्ध व प्रदूषणमुक्त राखावी.”  
“मावशी, निष्क्रिय वायू म्हणजे कसे वायू ?” निताने विचारले.  
“निष्क्रिय वायू म्हणजे असे वायू की जे रासायनिक प्रक्रियांमध्ये भाग घेत नाहीत. ते रासायनिकदृष्ट्या उदासीन असल्यामुळे त्यांना उदासीन वायूसुद्धा म्हणतात. त्यांची अन्य मूलद्रव्यांसोबत संयुगे होत नाहीत म्हणून ते स्थिर असतात व त्यांना अक्रिय वायूसुद्धा म्हणतात. अर्गॉन, हेलियम, निऑन, क्रिप्टॉन, व झेनॉन हे निष्क्रिय वायू एकूण एक टक्क्यापर्यंत हवेत आढळतात. हे वायू रंगहीन, गंधहीन व चव नसलेले असतात. तुम्ही रंगीत विद्युत दिवे बघितले आहेत का ?” मावशीने विचारले.  
“हो. खूपदा बघितले आहेत मावशी.” सीता म्हणाली.  
“आणि पुष्कळ ठिकाणी पाहिले आहेत मावशी.” निताही उत्तरली.  
“तर त्या रंगीत विद्युत दिव्यांमध्येही निष्क्रिय वायूच वापरतात. वेगवेगळे अक्रिय वायू वेगवेगळ्या रंगाचा प्रकाश देतात, तर काही रंगांकरिता दोन वायूंचे मिश्रणही विद्युत दिव्यांमध्ये वापरतात. असे ते निष्क्रिय वायूंचे विद्युत दिवे छान छान रंगीत प्रकाश देतात.” मावशीने स्पष्टीकरण दिले.  
अशा त्यांच्या विज्ञानावरील गप्पागोष्टी मस्त रंगीत आल्या असतांना अंधार पडल्याचे त्यांना भानही राहिले नाही.  
खालून घरातून आईने त्यांना खाली जेवणासाठी येण्याकरीता आवाज दिला. तो आवाज ऐकून मावशीने त्यांना माहिती सांगणे थांबवले व चला आता आपण खाली जाऊ या. असे म्हटले नि ती उभी राहली व जिऱ्याकडे निघाली.  
मावशी उठून उभी राहताबरोबर सीता व निताही उठली राहिल्यात. त्यांनी सतरंजी गोळा केली. तिची नीट घडी केली. ती सीताने हाती घेतली व त्या दोघी बहिणी मावशीपाठोपाठ खाली उतरण्यासाठी जिऱ्याकडे निघाल्या.

**आनंदी मन**

बसला. मग पोपट म्हणाला, “मला सांग राधा, झाले तरी काय ? अशी कोपऱ्यात बसून घरात अंधार करून, दारे-खिडक्या लावून कोण अभ्यास करतं का ? अन् अशी उदास का आहेस ?”  
राधा सांगू लागली, “आज आईचं आणि माझं भांडण झालं जेवणावरून. कारल्याची भाजी खा म्हणून माझ्या मागे लागली. मग मी तशीच उठून आले माझ्या खोलीत ! काय करणार उद्या परीक्षा आहे. तीही गणिताची ! आणि ही गणितदेखील एवढी अवघड आहेत ना काही केल्या सुटत नाही.” मग पोपट म्हणाला, “राधा तू तर एक हुशार मुलगी आहेस. मग तुला कळायला हवं. अभ्यास करताना वातावरण प्रसन्न आणि मन आनंदी हवं. घरात चांगला प्रकाश हवा. हवा खेळती हवी. पण तू तर चक्क दारे खिडक्या बंद करून अगदी अंधूक प्रकाशात बसली आहेस. अगं अशा वातावरणात अभ्यास होणार तरी कसा, तुच सांग ? म्हणून सांगतो खेळायला चला माझ्यासोबत ! खेळाने मन प्रसन्न होईल, आनंदी होईल मग बघ कशी जादू घडते ते !  
आता पुस्तक बंद करून राधा पोपटाबरोबर खेळू लागली. पोपटाच्या करामती बघू लागली. त्याचं गाणं, त्याचं बोलणं ऐकून राधाच्या चेहऱ्यावर हसू



**कथा**  
**रमेश तांबे**

राधा घरात एकटीच बसली होती. समोर बऱ्या पुस्तके उघडून ती त्यात काहीतरी बघत होती. तिचा चेहरा उदास वाटत होता. तेवढ्यात घराच्या खिडकीत एक पोपट आला आणि म्हणाला, “राधा राधा अशी उदास का बसलीस. चल आपण खेळायला जाऊ. तुझ्या मित्रांना बोलावू.” राधाने आवाज ऐकून इकडे-तिकडे बघितले, पण तिला कोणीच दिसले नाही. तिने पुन्हा आपली मान पुस्तकात घातली. “राधा, राधा अगं इकडे तरी बघ जरा, तुझा मित्र पोपटराव खिडकीत बसलाय.” राधाचे डोळे चमकले. तिने खिडकी पूर्ण उघडली. तर तिथं एक हिऱ्या पंखांचा, लाल भडक चौचीचा पोपट राधाकडे बघून हसत होता. त्याला पाहून क्षणभर ती हसली आणि पुन्हा पुस्तकात बघू लागली. तसाच उदास चेहरा करून !  
मग पोपट म्हणाला, “अगं राधा काय झालं, सांग तरी मला.” तशी राधा म्हणाली, “तुला सांगून काय उपयोग ? तुला ना शाळा ना अभ्यास ! ना पाडे पाठ करायचे, ना गणितं सोडवायची ! मी बघ कधीपासून ही गणितं सोडवायचा प्रयत्न करतेय, पण एक गणित सुटत नाही. करू तरी काय आणि विचारू तरी कुणाला !” ते ऐकून पोपट हसला, पोट धरून हसला आणि आपले पंख पसरून भरभर उडत राहिला. शेवटी राधाच्या खांद्यावर जाऊन



**जळणारे जळोत !**

फुटले. पोपटाने सोबत आणलेला लाल पेरू राधाने मोठ्या आवडीने खाल्ला. यात अर्धा तास कसा गेला हेच कळले नाही. आता राधाचा चेहरा आनंदाने भरून गेला होता. आनंदी राधाला टाटा करून पोपट उडून गेला. राधाने त्याला थांब थांब म्हटले पण तो न ऐकताच उडून गेला.  
मग मोठ्या आनंदाने राधाने गणिताचे पुस्तक उघडले आणि दोनच मिनिटात राधाची कळी खुलली. कारण तिला गणितं कशी करायची हे समजले होते. मग ती भरभर गणितं सोडवू लागली;

अगदी आत्मविश्वासाने आणि आनंदाने ! आता राधा विचार करू लागली. आज दिवसभर आपल्याला गणितं सुटत नव्हती. मग आता अशी काय जादू घडली ! तेव्हा तिच्या लक्षात आले, की वातावरण आनंदी आणि प्रसन्न असेल, तर वाचलेलीही चटकन समजते. कोदंत वातावरणात निराशा मनाला घेरून टाकते. सहज, सोप्या गोष्टी अवघड वाटू लागतात.” मन करा रे प्रसन्न, सर्व सिद्धीचे कारण” या श्लोकाचा अर्थ खऱ्या अर्थाने राधाला आज समजला होता.

**का**लेजमधून साधारण पाच-साडेपाच वाजता घरी आले आणि दार उघडले. सासुबाईच्या रुमचा दरवाजा बंद होता मात्र हॉलमध्ये धूर धूर पसरला होता. खोकात खोकातच स्वयंपाकघरापर्यंत पळतच गेले आणि गॅस बंद केला. दूध व्यवस्थित जळून भांडेसुद्धा जळले होते. भांडे तसेच्या तसे उचलले आणि एका कागदी पिशवीच्या आत टाकून त्या कागदी पिशवीच्या वरच्या टोकाला रबरबॅन्ड लावला आणि ते घराबाहेर नेऊन जिऱ्याच्या कोपऱ्यात ठेवले. एक्झॉस्ट पॅन लावला. हॉलच्या खिडक्या उघडल्या आणि पंखे सुरू केले. साडी बदलून यावे म्हणून जरा बेडरूममध्ये गेले. बाहेर आले तर सासुबाईचा आवाज,  
“अगं बाई, काय जाळलंस ?”  
मी म्हटले, “हो मी आताच घरात शिरले. तुम्ही दुधाचं पातेल गॅसवर ठेवले होतं. ते जळलं.”  
“नाही मी तर गॅस बंद करून गेले होते.”  
मी म्हटले, “तुम्हाला वाटलं तुम्ही बंद केलात पण तो चालूच राहिला...”  
“अरे बापरे म्हणजे दुपारी तीनपासून गॅस चालूच होता तर ?... बरं ते पातेलं मला दिसत नाही कुठे...”  
“पातेल फारच जास्त जळलंय. जिऱ्याकडे ठेवून आले.”  
“का गं ?”  
मी म्हटले, “ते घासायच्याही फार पलीकडे गेलंय.” त्यांना काही फार त्याच्यावर विश्वास वाटला नाही. त्या बाहेर गेल्या. त्यांनी पिशवी उघडून पातेले पाहिले. चक्क त्याला घरात घेऊन आल्या. मला म्हणाल्या, “मी घासून साफ करते.”  
मी म्हटले, “उगाच त्रास करून घेऊ नका. ते घासायच्या पलीकडे गेलंय.”  
तरीही त्यांनी थोडाफार प्रयत्न केलाच आणि त्यांच्याही लक्षात आले की हे घासायच्या पलीकडे गेले आहे. परत त्याच पिशवीत टाकून त्यांनी बाहेर नेऊन ठेवले.  
मी काही माझ्या सासूची तक्रार करण्यासाठी हा लेख लिहीत नाही; परंतु अनेकदा कोणाचातरी फोन येतो आणि चहाचा कप घेऊन मी बेडरूममध्ये येते आणि तिथेच तासभर गप्पा मारत बसते. मला बेडरूमच्या खिडकीतून दूध जळण्याचा वास येतो तेव्हा मी मनात म्हणते - काय माणसं आहेत... दूध ठेवतात आणि कुठे जातात कोणास टाऊक !  
माझ्या गप्पा रंगत आलेल्या असतात आणि मग रंगलेल्या गप्पांमध्ये आलेले विषय आणखी कोणाला तरी सांगितल्याशिवाय कसे समाधान मिळणार ? मग आणखी



**प्रतिभारंग**  
**प्रा. प्रतिभा सराफ**



**जळणारे जळोत !**

पोळीकडे पाहून मला हसू आले. खरंतर मी त्याचा फोटो काढून ठेवायला हवा होता, असे नंतर वाटून गेले. पण पोळी इतकी जळवी म्हणजे बाई पोळी ठेवून दिवसभरासाठी घराबाहेर गेली होती की काय असे वाटून गेले. एकीकडे ही खराब झालेली भांडी आणि त्यातही जळलेली भांडी पाहून बरेही वाटले की लोकांच्याही घरात आपल्या घरातल्या सारखीच भांडी जळतात !  
कुठे तरी युट्यूबवर काहीतरी पाहताना पंचवीस हजार मिलियन लोकांनी पाहिलेला एक व्हिडीओ पाहून मला शोषक होते: जळलेली भांडी कशी स्वच्छ करावी ?  
हे शोषक इतके आकर्षक होते आणि कधीतरी आपल्याला याचा नक्की उपयोग होईल म्हणून मी तो संपूर्ण व्हिडीओ पाहिला.  
त्यानंतर घरातला डोशाचा तवा जो कडेकडेने जळलेला असतोच तो त्या व्हिडीओमध्ये दाखवलेले पदार्थ वापरून साफ करण्याचा प्रयत्न केला पण ते जळके कोपरे जराही निघाले नाहीत उलट माझे दोन्ही हात खरखरीत आणि सोलल्यासारखे झाले.  
मग उगाचच जळण्याविषयीच्या मराठी म्हणी पाहत बसले. त्यात ‘कोरड्याबरोबर ओले जळते’ ही म्हण दिसली आणि खराब झालेल्या (हातांचा काही दोष नसताना) माझ्या हातांना एलोवेरा जेल लावत बसले. अगदी स्वयंपाक करताना हात जळला, तर बर्नॉल लावून तो ठीक होऊ शकतो. ‘जले की जखम का खास इलाज बर्नॉल’. ही लहानमणी खूपच प्रसिद्ध झालेली जाहिरात आठवली.  
भांडी जळली तर घासून बघावीत नाही, तर फेकून द्यावीत. त्या निमित्ताने घरात नवीन भांडीतरी येतात ! पण माणसे जेव्हा स्वतःची योग्यता नसताना, कुणाला त्याच्या योग्यतेनुसार काही मिळाले, तर उगाचच जळतात त्यावर बर्नॉलचा उपयोग करता येता नाही, हे कोण कोणाला सांगणार बरे ? त्यामुळे जळणारे जळोत पण आपण मात्र तवा-पातेले-कढ्यासहित कोणताही पदार्थ जळण्याच्या निमित्ताने आपल्या घरात नवीन भांडी आणत राहोत !  
pratibha.saraph@gmail.com

एक-दोन फोन झाल्यावर दोन तासानंतर मी बेडरूममधून बाहेर पडते आणि मला घरात धूर दिसू लागतो. असे अधूनमधून माझ्याही बाबतीत घडत असतेच ! कधी पातेले थोडेसे तर कधी खूप जास्त जळते.  
परंतु एक माझा अनुभव असा आहे की जेव्हा जेव्हा आमच्या घरात दूध जळते ना तेव्हा मला कधीच वाटत नाही आमच्या घरात जळतये म्हणून ! उलट कोणाच्यातरी घरातून वास आल्यासारखे वाटून मी हिम्म बसून राहते. हे प्रत्येकाच्या घरात घडत राहते.  
दोन दिवसांपूर्वी सोसायटीच्या आत एक विक्रेता खूप साऱ्या कॉपर बॉटम भांड्यांचा स्टॉल लावून बसला होता. चकचकीत स्टीलची आणि खालून तो तांब्याचा लालसर रंग पाहून मी त्या भांड्यांकडे आकर्षित झाले तेव्हा तो विक्रेता म्हणाला की या भांड्यांवर पंचवीस टक्के डिस्काउंट आहे; परंतु तुम्हाला त्या बदल्यात घरातील कोणतेही एक भांडे द्यावे लागेल. मी बाहेरून सोसायटीच्या आत शिरले होते. मला घरी जाऊन भांडे शोधणे कठीणच वाटत होते शिवाय आमच्या घरात अशी देण्यायोग्य कोणते भांडे आहे ते माझ्या लक्षात येत नव्हते. मी त्यांना म्हटले, “आम्ही अशी भांडी ठेवतच नाही.”  
बोलता बोलता माझे लक्ष उजवीकडे ठेवलेल्या भांड्यांच्या ढिगाकडे गेले. तिथे लोकांनी आपापल्या घरातील जुने फ्राईंग पॅन, तवे, कढया, कुकर असे काही काही ठेवलेले होते. सर्वांत वर जो फ्राईंग पॅन होता त्याच्यावर एक पोळी जळलेली होती. ती इतकी जास्त जळलेली होती की ती त्या फ्राईंग पॅनवरून काढणे सुद्धा शक्य नव्हते. त्या



**संयम**

एखादी गोष्ट आपल्या मनाविरुद्ध घडली की, आपल्याला चटकन राग येतो. राग थोडा वेळ धुमसतो आणि मग एकदम उसळी मारतो. मग ओरडणं, आरडाओरड, पुटपुटणं, पाय आपटणं, वस्तूंची फेकाफेक सुरू होते. काही वेळा समोर कोण आहे, आपल्यापेक्षा समोरची व्यक्ती लहान की मोठी याचेही भान राहत नाही. मग जिभेवरचा, मनावरचा, शरीरावरचा आपला संयम सुटतो.  
तुम्ही म्हणाल, संयम म्हणजे नेमकं काय ? संयम म्हणजे ताबा. घोड्याला लागाम नसेल, हत्तीला अंकुश नसेल, तर घोड्याचा वेग आणि हत्तीचा मद अनावर होईल. संयम म्हणजे ताबा असणे, आवर घालणे, बंधनात ठेवणे, अंकुश ठेवणे. संयम म्हणजे एक प्रकारची मर्यादा पाळणे, पथ्य पाळणे. जिभेवर संयम ठेवला नाही तर नको ते बरळत सुटल्याने आपले नुकसान होते. एखादा माणूस बरळत सुटला की आपण म्हणतो, “जरा जिभेला आवर, सैल सोडू नकोस. जिऱ्याला लागाम घाल. वेळ आला की मार तुला खावा लागेल, जीभ आत लपून बसेल”  
खाण्यावर संयम नसला तर नसतीं आफत ! आजाराला, रोगाला जणू आमंत्रण. लागलं चांगलं की फार खाऊ नये, संयम नसला तर आजाराला, रोगाला आपण आमंत्रण देतो. पोटदुखी, अपचन, गॅसचा त्रास होणे इत्यादी तक्रारी सुरू होतात.  
चैन करतानाही संयमाची काळजी घ्यायला हवी. कुठे थांबायचे हे आपल्याला कळायला हवे. काही मुलांना सवय असते की एकदा एक गोष्ट करायची ठरवली की विचार न करता तीच गोष्ट एकसारखी करत राहायचे. दिवसभर सिनेमाची गाणी ऐकत बसणे, सारखे टीव्ही समोर बसणे दोन-दोन सिनेमे पाहणे, मित्रांबरोबर

चकाट्या पिटत राहणे किंवा सारखे खेळत राहणे ! आई-बाबा बोलावतात, मोठी माणसे सांगतात, घड्याळाचे काटे पुढे सरकतात, ह्यांचे लक्षच नसते. दुसऱ्यांनी सांगून, शिकवूनही अशांना कळत नाही. संयम स्वतःचा हवा. आपली मर्यादा, सीमारेषा ज्यांनी त्यांनी ठरवायला हवी. संयम असेल तर स्वतःला आणि दुसऱ्यांलाही त्रास कमी. संयमी माणूस वाईटापासून स्वतःला नेहमी दूर ठेवतो. त्याचे वागणे मर्यादीशील असते. इतरांनी आपल्याला नावे ठेवू नयेत असे वाटत असेल तर संयमाने वागण्याचे ठरवायला हवे. संयमाने वागाल तर धीराने तुमची वाटचाल होईल.  
मानवाच्या जीवनात अनेक गुणांची आवश्यकता असते; परंतु त्यापैकी सर्वात महत्त्वाचा गुण म्हणजे संयम. संयम म्हणजे आपल्या मन, वाणी आणि कृती यांवर नियंत्रण ठेवणे. प्रत्येक परिस्थितीत शांत राहून योग्य निर्णय घेणे, हे संयमी व्यक्तीचे लक्षण आहे.  
संयम हा मानवी जीवनाचा आधारस्तंभ आहे. राग, मस्सर, द्वेष, लोभ या वाईट भावना मनात उफाळून येतात; पण जो व्यक्ती संयमी असतो, तो त्या भावनांना आळा घालू शकतो.  
संयमाने वागणारा मनुष्य केवळ स्वतःच नव्हे तर इतरांचेही भले करतो. शिक्षक, विद्यार्थी, पालक, अधिकारी - प्रत्येक क्षेत्रात संयम हा यशाचा पाया आहे.  
संयमामुळे मनाला शांती मिळते. विचारपूर्वक वागल्यामुळे चुका कमी होतात आणि नातेसंबंध टिकतात. संयम हा आत्मबल वाढवतो, मनाला स्थिर देतो आणि जीवनाला सौंदर्य देतो. संयमी माणूस जीवनात कितीही अडचणी आल्या तरी हरत नाही; तो प्रत्येक परिस्थितीत प्रकाश शोधतो.  
चला, आपणही संयम हा आपला जीवनमंत्र बनवूया.



## बिहार निवडणुकीनंतर भाजपला अध्यक्ष मिळणार राजनाथ सिंह यांनी केली घोषणा

◆ नवी दिल्ली (वृत्तसंस्था) :

केंद्रीय संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी भारतीय जनता पक्षाला पुढचे राष्ट्रीय अध्यक्ष कधी मिळणार याबाबत महत्त्वाची माहिती दिली आहे. बिहार विधानसभा निवडणुका संपल्यानंतर पक्षाचा नवीन अध्यक्ष मिळेल असे त्यांनी सांगितले आहे. याबरोबरच पक्षात कोणताही मतभेद नसल्याचेही त्यांनी स्पष्ट केले.

गेल्या काही दिवसांपासून भाजपाच्या नवीन राष्ट्रीय अध्यक्षाच्या नावाबद्दल वेगवेगळ्या चर्चा सुरू आहेत. यादरम्यान एका मुलाखतीत

##### भाजपला मिळणार १२ वे अध्यक्ष

पुढील राष्ट्रीय अध्यक्ष हे भारतीय जनता पक्षाचे १२ वे अध्यक्ष असणार आहेत. जेपी नड्डा पहिल्यांना २०१९ मध्ये कार्यवाहक अध्यक्ष बनले आणि त्यानंतर २०२० मध्ये अधिकृतपणे त्यांची निवड करण्यात आली. नुकतेच नड्डा यांना केंद्रीय मंत्रिमंडळात आरोग्य आणि रसायने तसेच खते मंत्री म्हणून स्थान देण्यात आले आहे. तेव्हापासून पक्षाकडून राष्ट्रीय अध्यक्षचा शोध घेतला जात आहे. भाजप अध्यक्षपदासाठी नवे नेतृत्व ठरवण्याची प्रक्रिया सुरू असून अनेक वरिष्ठ नेत्यांची नावे चर्चेत आहेत. सुत्रांच्या माहितीनुसार, केंद्रीय मंत्री शिवराज सिंह चौहान, मनोहर लाल खट्टर, भूपेंद्र यादव आणि धर्मेंद्र प्रधान ही प्रमुख नावे आघाडीवर आहेत. भाजप नेहमीच धक्कात्रांसाठी ओळखला जात असल्याने या यादीत असून एखादे नवीन आणि अनपेक्षित नाव जोडले जाऊ शकते, अशी शक्यता व्यक्त केली जात आहे. सध्या पक्षाकडून कोणतीही अधिकृत घोषणा करण्यात आलेली नाही. त्यामुळे पुढील काही दिवसांत भाजपच्या उच्चस्तरीय बैठकीनंतरच या राजकीय शर्यतीचा निकाल लागेल, अशी राजकीय वर्तुळातील चर्चा आहे.

## डीएनएचे जनक आणि नोबेल पुरस्कार विजेते शास्त्रज्ञ जेम्स वॉट्सन यांचे निधन

◆ नवी दिल्ली (वृत्तसंस्था) :

अमेरिकेचे नोबेल पुरस्कार विजेते आणि डीएनएचे जनक म्हणून ओळखले जाणारे शास्त्रज्ञ जेम्स वॉट्सन यांचे निधन झाले आहे. वयाच्या ९७ व्या वर्षी त्यांनी अखेरचा श्वास घेतला. त्यांच्या निधनाने विज्ञानातील संशोधन क्षेत्राला मोठा धक्का बसला आहे. वॉट्सन यांची २० व्या शतकातील सर्वात मोठ्या वैज्ञानिक संशोधकांपैकी एक अशी ख्याती होती.

१९५३ मध्ये जेम्स वॉट्सन आणि ब्रिटिश वैज्ञानिक फ्रांसिस क्रिक यांनी डीएनची डबल हेलिक्स संरचनेचा शोध लावला होता. या शोधामुळे जीवनाची मूलभूत रचना समजून घेणे मानवाला सोंपे झाले. तसेच १९६२ मध्ये वॉट्सन, क्रिक आणि मॉरिस विल्किन्स यांना एका ऐतिहासिक शोधासाठी नोबेल पुरस्कार मिळाला होता.

वंश, लिंग या विषयांवर देखील त्यांनी अनेक वादग्रस्त टिप्पण्या

## फिजिओथेरपिस्टना नावापुढे ‘डॉक्टर’ वापरता येणार नाही

◆ केंद्रीय संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी भारतीय जनता पक्षाला पुढचे राष्ट्रीय अध्यक्ष कधी मिळणार याबाबत महत्त्वाची माहिती दिली

राजनाथ सिंह म्हणाले, “बिहार विधानसभा निवडणुकीनंतर तुम्हाला पुढील भारतीय जनता पक्षाच्या अध्यक्षाबद्दल ऐकायला मिळेल. आमच्या पक्षात कोणताही वाद नाही.” यावेळी राजनाथ सिंह यांनी राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाची (RSS) भूमिका देखील स्पष्ट केली आणि पक्षाच्या राजकीय निर्णयांवर त्याचा प्रभाव असल्याच्या चर्चाही फाटवून लावल्या.

## पुण्यभूमी 5https://Paper.epunyabhumi.inशनिवार दि.१५ नोव्हेंबर २०२५फिजिओथेरपिस्टना नावापुढे ‘डॉक्टर’ वापरता येणार नाही

◆ केरळ (वृत्तसंस्था) :

आता फिजिओथेरपिस्ट आणि ऑक्युपेशनल थेरपिस्ट यांना त्यांच्या नावापुढे ‘डॉक्टर’ (Dr) हे पद वापरता येणार नाही, असा महत्त्वपूर्ण निर्णय उच्च न्यायालयाने महत्त्वाच्या आदेशानुसार दिला आहे.

केरळ उच्च न्यायालयाने ४ नोव्हेंबर रोजी हा अंतरिम (तात्पुरता) आदेश दिला आहे. या आदेशानुसार, इंडियन मेडिकल डिग्री ॲक्ट, १९१६ (Indian Medical Degrees Act, 1916) अंतर्गत वैद्यकीय पदवी असलेल्या व्यक्तीच फक्त ‘डॉक्टर’ हे शीर्षक वापरू शकतात. याचा उद्देश आरोग्य सेवेमध्ये पारदर्शकता राखणे आणि लोकांना व्यावसायिक पात्रतेबद्दल गैरसमज होऊ नये, हा आहे.

‘डॉक्टर’ संघटनांनी न्यायालयाच्या या निर्णयाचे स्वागत केले आहे. त्यांच्या मते, हा निर्णय व्यावसायिक गोष्टीं यांबद्दल आणि रुग्णांचा विश्वास नसेल. इंडियन असोसिएशन ऑफ फिजिकल मेडिसिन ॲंड रिहॅबिलिटेशन आणि इंडियन मेडिकल असोसिएशन या दोन्ही संघटनांनी या निर्णयाचे समर्थन केले आहे. त्यांच्या म्हणण्यानुसार, यामुळे वैद्यकीय पेशाची प्रतिष्ठा कायम



##### पुढील सुनावणी कधी?

या प्रकरणाची पुढील सुनावणी १ डिसेंबर रोजी होणार आहे. तोपर्यंत, फिजिओथेरपिस्ट आणि ऑक्युपेशनल थेरपिस्ट यांना ‘डॉक्टर’ हे पद वापरण्यास बंदी राहणार असल्याचे देखील केरळ उच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले आहे.

राहील आणि आरोग्यसेवा क्षेत्रातील विविध व्यावसायिकांची भूमिका स्पष्ट होईल.

इंडियन मेडिकल डिग्री ॲक्ट, १९१६ आणि नॅशनल कमिशन फॉर अलाइड ॲंड हेल्थकेअर प्रोफेशनल्स यांच्या अभ्यासक्रमातील नियमांमध्ये विवाद आढळल्याने न्यायालयाने हा निर्णय दिला आहे. एनसीएचपीच्या



## भारतीयांच्या सेवेत चार नवीन वंदे भारत ट्रेन; पंतप्रधान मोदींनी दाखवला हिरवा झेंडा

◆ नवी दिल्ली (वृत्तसंस्था) :

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी बनारस रेल्वे स्टेशनवरून चार नव्या वंदे भारत एक्सप्रेस ट्रेनला हिरवा झेंडा दाखवला. नव्या वंदे भारत एक्सप्रेस ट्रेन या वाराणसी-खजुराहो,

लखनऊ-सहारापूर, फिरोजपूर-दिल्ली आणि एर्नाकुलम-बेंगळुरू या मार्गांवरून धावणार आहेत. मोदींनी ध्वजारोहण करताच, स्थानकावरील प्रवाशांनी “हर हर महादेव” च्या जयघोषाने उत्सवाचे वातावरण निर्माण केले. या ट्रेनमुळे दक्षिण भारताला इंटर-स्टेट सेमी हाय-स्पीड प्रिमियम सेवा मिळणार आहे. ही ट्रेन केरळ, तामिळनाडू आणि कर्नाटकाला जोडणार आहे. दक्षिणेतील या रेल्वेवेळे व्यापार, पर्यटन आणि शिक्षणाला चालना मिळणार आहे.

##### एर्नाकुलम–बंगळूर ट्रेन दक्षिण भारतातील केरळ, तामिळनाडू आणि कर्नाटक राज्यांना जोडणार

बनारस-खजुराहो वंदे भारत एक्सप्रेस या मार्गावर थेट कनेक्टिव्हिटी प्रदान करेल आणि विद्यमान विशेष ट्रेनच्या तुलनेत अंदाजे दोन तास आणि ४० मिनिटे वाचवेल. ही ट्रेन वाराणसी, प्रयागराज आणि चित्रकूट सारख्या प्रमुख धार्मिक आणि सांस्कृतिक केंद्रांना जोडेल.

लखनऊ-सहारनपूर वंदे भारत एक्सप्रेसमुळे लखनऊ, सीतापूर, शाहजहांपूर, बरेली, मुरादाबाद, बिजनौर आणि सहारनपूर येथील प्रवाशांना फायदा होईल. यामुळे रुरकी मार्गे हरिद्वारला प्रवास देखील सुलभ होईल. दरम्यान, फिरोजपूर-दिल्ली वंदे भारत एक्सप्रेस ही तिच्या मार्गावरील सर्वात वेगवान ट्रेन असेल

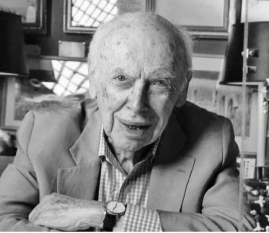
आणि दिल्ली आणि बठिंडा आणि पटियाला सारख्या पंजाबमधील प्रमुख शहरांमधील कनेक्टिव्हिटी मजबूत करेल. दक्षिण भारतात, एर्नाकुलम-बंगळूर वंदे भारत एक्सप्रेस प्रवासाचा वेळ दोन तासांपेक्षा जास्त कमी करेल, ज्यामुळे प्रवाशांना जलद आणि अधिक आरामदायी प्रवासाचा अनुभव मिळेल.

ट्रेनमध्ये जीपीएस आधारित इंफोटेनेमेंट सिस्टम, बायो-वॅक्यूम टॉयलेट, ऑटोमॅटिक दरवाजे, एर्गोनॉमिक सिटिंग, रीडिंग लाइट आणि वाय-फायची सुविधा उपलब्ध असणार आहे. देशभरात आतापर्यंत १६४ हून अधिक वंदे भारत ट्रेन सुरू झाल्या आहेत.

## डीएनएचे जनक आणि नोबेल पुरस्कार विजेते शास्त्रज्ञ जेम्स वॉट्सन यांचे निधन

◆ नवी दिल्ली (वृत्तसंस्था) :

##### वयाच्या ९७ व्या वर्षी घेतला अखेरचा श्वास



केल्या होत्या. ज्यामुळे त्यांची प्रतिष्ठा थोक्यात आली होती. २००७ मध्ये एका टीव्ही प्रोग्राम दरम्यान त्यांनी आफ्रिकन लोकांच्या बुद्धिमतत्वर वादग्रस्त विधान केले होते, यामुळे ते चांगलेच गोत्यात आले होते. न्यूयॉर्कमधील कोल्ड स्प्रिंग हार्वर लॅबचे चान्सलर पद त्यांना गमवावे लागले होते.

२०१९ मध्येही वादग्रस्त विधानामुळे हार्वर लॅबने त्यांच्या पदव्या, चान्सलर एमेरिटस आणि प्रोफेसर एमेरिटस मागे घेतल्या होता. लॅबने यावर स्पष्टीकरण देताना,

वॉट्सन यांची विधाने चुकीची आहेत आणि विज्ञान याचे समर्थन करत नाही. वॉट्सन यांनी २०१४ मध्ये त्यांचे नोबेल गोल्ड मेडल लिलावात विकले. ते त्यांच्या विवादीत विधानांमुळे वैज्ञानिक समुदायांपासून वेगळे पडले होते. यामुळे त्यांनी हा निर्णय घेतला होता.

वॉट्सन यांचा जन्म शिकागोमध्ये १९२८ साली झाला. त्यांनी लहान वयातच विद्यापीठात प्रवेश मिळाला होता. त्यांनी केमिज्ज विद्यापीठीत डीएनएच्या संरचनेवर संशोधन केले. यावेळी त्यांची भेट फ्रांसिस क्रिक यांच्याशी झाला. क्रिक यांच्या नेतृत्वाखालीच त्यांनी कोल्ड स्प्रिंग हार्वर लॅबचे प्रमुख वैज्ञानिक संशोधन केंद्र बनले. वॉट्सन त्यांच्या वंश, लिंगा यांवरील विधानांमुळे एक वादग्रस्त व्यक्तिमत्त्व ठरले; परंतु त्यांनी लावलेल्या डीएनए संरचनेच्या शोधामुळेच मानवी जीवन आणि जीवशास्त्रावर ठसा उमटला.

## पाक-अफगाण संघर्ष पुन्हा सुरू होणार इस्तंबूलमधील शांतता चर्चा अयशस्वी

◆ इस्लामाबाद (वृत्तसंस्था) :

पाकिस्तान आणि अफगाणिस्तामध्ये सीमावादावर पुन्हा संघर्ष होण्याची भीती निर्माण झाली आहे. दोन्ही देशांत तुर्कीची शान्ताची इस्तंबूलमध्ये शांतता चर्चा पार पडली. पण या चर्चेत कोणताही तोडगा निघालेला नाही. यामुळे आता पुन्हा युद्ध भडकणार असे म्हंटले जात आहे. ही दोन्ही देशातील तिसरी फेरी होती.

पाकिस्तान आणि अफगाणिस्तानमध्ये गेल्या महिन्यात संघर्ष सुरू झाला होता. यावेळी तुर्कीने सध्यास्थी करून दोन्ही देशांत तात्पुरती युद्धबंदी लागू केली होती. यादरम्यान दोन्ही देशांनी एकमेकांवर हल्ले देखील केले. दरम्यान नुकतीच दोन्ही देशांतील तिसरी बैठक पार

पडली. पण ही बैठक अपयशी ठरली आहे. पाकिस्तानचे संरक्षण मंत्री आसिफ ख्वाजा यांनी युद्धाचा इशारा आधीच दिली होता. त्यांनी म्हटले होते की, तालिबानसोबतची बैठक निष्फळ ठरली, तर युद्ध होईल. त्यांच्या या विधानाने मोठी खळबळ उडाली होती. दरम्यान नुकत्याच झालेल्या चर्चेत कोणताही तोडगा न निघाल्याने आता तीव्र युद्ध पेटणार असे म्हटले जात आहे. शिवाय पाकिस्तानने इशारा दिला आहे.

सध्या पाकिस्तानने पुढील चर्चेचासाठी सहमती दर्शवलेली नाही. आसिफ ख्वाजा यांनी पाकिस्तानचा चौथ्यांदा अशी निष्फळ चर्चा करण्याचा कोणताही हेतू नसल्याचे म्हटले आहे. यामुळे आंतरराष्ट्रीय तणावावर पुन्हा एकदा चिंतेचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

# जोधपूरच्या आयआयएचटी हातमाग क्षेत्रातील यशस्वी प्रवाती

◆ सीमा पवार
जोधपूर (राजस्थान): फॅशन उद्योग वेगाने वाढत असताना, भारतातील हातमाग क्षेत्रातील तरुण विणकरांना प्रशिक्षण देताना समोर येणाऱ्या अनेक आव्हानांना सामोरे जाण्यास आयआयएचटी हे विद्यापीठ सज्ज आहे. जोधपूरस्थित इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ हँडलूम टेक्नॉलॉजी (आयआयएचटी) ने अनेक आव्हाने असूनही, जुन्या हातमाग उद्योगाला नामशेष होऊ नये यासाठी पावले उचलली आहेत. आयआयएचटी जोधपूरचे संचालक डॉ. शिवज्ञानम के. जे. यांनी पत्रकारांना सांगितले की, भारतात फॅशन उद्योग वेगाने वाढत आहे आणि हातमाग क्षेत्राला या शर्यतीत आपले स्थान टिकवून

देवण्याची आवश्यकता आहे. ते म्हणाले की, पिढ्यान्पिढ्या चालत आलेले हातमाग क्षेत्र आयआयएचटी सारख्या संस्थांमुळे उभे आहे. आयआयएचटी जोधपूरने स्थापनेपासून आतापर्यंत १,०६२ विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण दिले आहे, जे आता वेगवेगळ्या क्षेत्रात कार्यरत आहे. अनेकांनी स्वतःचे व्यवसाय सुरू केले आहेत. पंजाब, राजस्थान, हिमाचल प्रदेश आणि मध्य प्रदेशसारख्या ठिकाणी कापड आणि संबंधित उद्योगांमध्ये विद्यार्थ्यांना नोकरीच्या संधी मिळत आहेत. त्यांनी सांगितले की संस्थेचे मुख्य उद्दिष्ट विणकर कुटुंबांच्या पुढील पिढीला या व्यवसायात पुढे नेणे आहे, याची खात्री करणे आहे. संचालकांनी सांगितले की



संस्थेने २० टक्के प्रवेश राखीव ठेवले आहेत. जोधपूर शहरापासून १० किमी अंतरावर असलेल्या नैसर्गिक रंग जसे की हळद मसाला यापैकी हे क्षेत्र ८५ टक्के ग्रामीण भागात आहेत. त्यांनी सांगितले की आयआयएचटीमध्ये दिले जाणारे

लाखांहून अधिक विणकर आहेत; परंतु या क्षेत्रापर्यंत पोहोचणे हे सर्वात मोठे आव्हान आहे, कारण त्यापैकी हे क्षेत्र ८५ टक्के ग्रामीण भागात आहेत. त्यांनी सांगितले की आयआयएचटीमध्ये दिले जाणारे

अभ्यासक्रम त्यांना विणकामाचे प्रशिक्षण देतातच, शिवाय बाजारपेठेतील संबंध समजून घेण्यास देखील मदत करतात.

डॉ. शिवज्ञानम म्हणाले की, फॅशन उद्योगाचा एक भाग असलेल्या हातमाग क्षेत्राला डिझाइन आणि रंगाच्या बाबतीत भविष्यासाठी हे कितपत उपयुक्त असेल याचा विचार केला जातो. “तुम्ही आता विणत असलेले हातमाग आजचे नाही, ते पुढील ६ महिन्यांचा ट्रेंड लक्षात घेऊन विणले पाहिजे,” असे त्यांचे मत आहे.

या विद्यापीठात अधिकाधिक सुती कापडावर भर दिला जातो. नैसर्गिक रंग जसे की हळद मसाला मेहंदी डाळींब बीट यांपासून तयार करण्यात आलेल्या रंगांचा वापर केला जातो.

## जर्मनीतील वुर्सलेन येथे नर्सने १० रुग्णांना संपवले

◆ जर्मनी (वृत्तसंस्था) :

जर्मनीत एक मन सुनू न करणारी आणि धक्कादायक बातमी समोर आली आहे. रुग्णांची सेवा करण्याचे व्रत घेतलेल्या एका पॅलिएटिव्ह केअर नर्सने चक्क आपले रात्रीचे काम कमी करण्यासाठी १० रुग्णांची हत्या केल्याचे उघड झाले आहे. ४४ वर्षीय या नर्सला न्यायालयाने १० रुग्णांच्या हत्येप्रकरणी आणि २७ जणांच्या हत्येच्या प्रयत्नांप्रकरणी जन्मठेपेची शिक्षा सुनावली आहे. कामाचा भार कमी करण्यासाठी नर्सने उचललेl टोकाचं पाऊल जर्मनीच्या वुर्सलेन शहरातील एका रुग्णालयात डिसेंबर २०२३ ते मे २०२४ या काळात ही भयानक घटना घडली. न्यायालयाच्या नोंदीनुसार, ४४ वर्षीय नर्सने तिच्या रात्रीच्या ड्युटीदरम्यान कामाचा भार कमी

##### आणखी २७ जणांना मारण्याच्या तयारीत न्यायालयाने सुनावली जन्मठेपेची शिक्षा



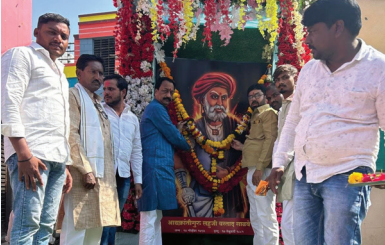
करण्यासाठी ही क्रूरता दाखवली. नर्सने मॉर्फिन आणि मिडाजोलमसारख्या औषधांची जास्त मात्रा गंभीररीत्या आजारी आणि वृद्ध रुग्णांना दिली. सरकारी वकिलांनी सांगितले की, जास्त काळजी घेण्याची गरज असलेल्या रुग्णांची रात्रभर सेवा करावी लागू नये, म्हणून तिने त्यांना मारले. अधिकाऱ्यांनी सांगितले की, ही नर्स अशा रुग्णांवर चिडचिड करत

असे ज्यांना जास्त काळजीची गरज होती. न्यायालयाने म्हटले की, तिचे गुने अत्यंत क्रूरता आणि गुन्हाची खोली दर्शवतात, त्यामुळे तिला १५ वर्षांनंतरही सोडले जाणार नाही. ही आरोपी नर्स २०२० पासून रुग्णालयात कार्यरत होती आणि तिने २००७ मध्ये नर्सिंगचे प्रशिक्षण पूर्ण केले होते. तिच्या रात्रीच्या ड्युटीदरम्यान रुग्णांची अचानक तब्येत बिघडण्याच्या घटना वाढल्याचे डॉक्टरंस आणि कर्मचाऱ्यांच्या लक्षात आले आणि त्यानंतर २०२४ मध्ये तिला अटक करण्यात आली. सरकारी वकिलांनी सांगितले की, या नर्सने आणखी रुग्णांना नुकसान पोहोचवले आहे का, हे तपासण्यासाठी अनेक मृतदेह पुन्हा खणून काढले जात आहेत. नवीन पुरावे मिळाल्यास तिच्यावर आणखी खटले चालवले जाऊ शकतात.



## लहुजी साळववेंना अभिवादन

पुण्यभूमी प्रतिनिधी परळी:आद्य क्रांतीकारक वस्ताद लहुजी साळवे यांच्या जयंतीनिमित्त राष्ट्रवादी काँग्रेसचे नेते, माजी नगराध्यक्ष दिपक देशमुख यांनी



अभिवादन करून जयंती साजरी केली.शहरातील साठेनगर येथे आज सकाळी सशस्त्र क्रांतिकारकाची देशातील पहिली तालीम सुरू करून तरुणांना क्रांतीचे धडे शिकवणारे देशातील पहिले क्रांतिकारक आद्य क्रांतिवीर लहुजी राघोजी साळवे यांच्या २३१ व्या जयंती निमित्त साठे नगर परळी यांच्या वतीने अभिवादन सभेचं आयोजन केल होते.यावेळी माजी नगराध्यक्ष दिपक नाना देशमुख यांनी कार्यक्रमाला उपस्थीत राहून लहुजी साळवे यांच्या प्रतिमेला अभिवादन केले.व जयंतीनिमित्त सर्व नागरिकांना शुभेच्छा दिल्या या कार्यक्रमास माजी नगराध्यक्ष दीपक देशमुख यांच्यासह नितीन चव्हाण, व साठे नगर येथील असंख्य आद्य क्रांतीकारक लहुजी साळवे यांना मानणारे तरुण व ज्येष्ठ नागरिक उपस्थित होते.

## पंडित जवाहरलाल नेहरू जयंती

पुण्यभूमीप्रतिनिधी परळी:शहरातील लक्ष्मीबाई देशमुख महिला महाविद्या-लयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने देशाचे पहिले



पंतप्रधान पंडित जवा-हरलाल नेहरू यांच्या जयंतीनिमित्त अभिवादन कार्यक्रमामेे आयोजन करण्यात आले.लक्ष्मीबाई देशमुख महिला महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने देशाचे पहिले पंतप्रधान पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या जयंतीनिमित्त आयोजित कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला संस्थेच्या संचालिका तथा प्राचार्या डॉ विद्याताई देशपांडे, संचालिका छायाताई देशमुख, प्रा डॉ विना भोगे यांच्या हस्ते पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या प्रतिमेचे पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन करण्यात आले. यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा प्रविण फुटके यांनी देशाचे पहिले पंतप्रधान पंडित जवाहरलाल नेहरू यांनी देशाच्या प्रगतीसाठी जे प्रयत्न केले त्याचे फळ आता आपल्याला दिसून येत आहे, त्यांनी ठरवलेल्या विकासाच्या ध्येय धोरणामुळे व त्यांच्या दुरुदृष्टीमुळे आज देशाची आर्थिक प्रगती होताना दिसून येत आहे. त्यांचे योगदान कधीही न विसरण्यासारखे आहे. अध्यक्षीय समार-ोप प्राचार्या डॉ विद्या देशपांडे यांनी केला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन व आभार वैभवी स्वामी हिने केले. कार्यक्रमास वरिष्ठ विभागाचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा डॉ विवेकानंद कवठे, प्रा डॉ पार्थ्व, प्रा डॉ विना परेकरसह विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

## काडीवडगाव शाळेत बालदिन

पुण्यभूमी प्रतिनिधी बीड:वडवणी ताल-ुक्यातील काडीवड-गाव येथील जिल्हा परिषद केंद्रीय प्राथमिक शाळेत



पंडित जवाहरलाल नेहरू जयंतीनिमित्त बालदिन उत्साहात साजरा करण्यात आला. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान मुख्याध्यापक रवींद्र वावळकर यांनी भूषविले. व्यासपीठावर श्री. बहिरवाळ सर, श्री. बडे सर, अंगणवाडी सेविका श्रीमती जयश्रीताई बादाडे, श्रीमती ललिता वावळकर, श्रीमती कांचन टिळे व श्रीमती जनाबाई मोहन राऊत उपस्थित होते.कार्यक्रमाची सुरुवात नेहरुंच्या प्रतिमेला पुष्पांजली अर्पण करून झाली. त्यानंतर विद्यार्थ्यांनी नेहरुंचे बालप्रेम, शिक्षणाचे महत्त्व, स्वच्छता, पर्यावरण आणि मूल्य शिक्षण या विषयांवर प्रभावी विचार मांडले. काही विद्यार्थ्यांच्या प्रभावी व आत्मविश्वा-सपूर्ण वक्तृत्वाला उपस्थितांनी उत्स्फूर्त दाद दिली.यानंतर श्री. बडे सर व श्री. बहिरवाळ सर यांनी आपले विचार व्यक्त केले. अध्यक्षीय मार्गदर्शनात मुख्याध्यापक रवींद्र वावळकर यांनी विद्यार्थ्यांच्या सर्जनशीलता व आत्मविश्वास त्यांचे उज्वल भवितव्य घडवतील, असे सांगत बालदिनाचे महत्त्व स्पष्ट केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन कु. अंजली हातागळे व कु. रंजी बादाडे यांनी केले. कार्यक्रमासाठी शिक्षकवर्ग, कर्मचारी आणि ग्रामस्थांचे सहकार्य लाभले.

## जिल्हा कृती दलाची बैठक

पुण्यभूमी प्रतिनिधी बीड:जिल्हाधिकारी विवेक जॉन्सन यांच्या अध्यक्षते खाली जिल्हाधि-कारी कार्यालयाच्या



प्रगती संभागाुहात जिल्हा कृती दलाची बैठक संपन्न.या बैठकीत जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी एफ. एम. शेख व परीविक्षा अधि-कारी मंगेश जाधव आणि चाइल्ड समन्वयक अश्विनी जगताप यांनी माहे एप्रिल २०२५ ते नोव्हेंबर २०२५ काळात थांबवलेले १५१ बालविवाहची माहिती जिल्हाधिकाऱ्यांनी दिली.बालकल्याण समिती अध्यक्ष अशोक तांगडे सदस्य संतोष वारे,सुरेश राजहंस यांनी त्याच्या कडील बालविवाहाच्या प्रकरणाचा आढावा प्रस्ताविकाव्दारे सादर केला. यावेळी जिल्हाधिकारी विवेक जॉन्सन म्हणाले की ३ जानेवारी २०२६ रोजी संपूर्ण जिल्हया-तील शाळेत स्त्री मुक्ती दिना निमित्त रॅलीचे आयोजन करून जास्तीत जास्त बालिकांचा सहभाग नोंदवणे व तसेच गट-शि-क्षाणाधिकारी सी.डी.पी.ओ यांच्या मार्फत बाल दिन, पथनाट्या, दवंडी, देणे अशा विविध कार्यक्रमाद्वारे बालविवाहाचे दुष्परिणाम या विषयावर कार्यक्रम आयोजित करावे, अशा सूचनाही जिल्हाधिकारी यांनी संबधित अधिकाऱ्यांना दिल्या.

## संदीप भैय्यांकडून

प्रामाणिक म्हणून पाहिले जाते. सर्व समाजात त्यांचे नाव आदराने घेतले जाते. सर्व समाजात मिळून मिसळून राहणारे आणि सुखदुःखात धाऊन जाणारे सचिन आप्पा यांची ओळख आहे. त्यामुळे संदीप क्षीरसागर हे सचिन आप्पा सौनवणे यांनाच उमेदवारी देतील आणि बीड नगर पालि-केयर राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी (शरदचंद्र पवार) पक्षाचा झेंडा फडकवतील यात तिळमात्र शंका नाही.

## पुण्यभूमी

शनिवार दि.१५ नोव्हेंबर २०२५

# बीडमध्ये कोणाचा-कोणाला ताळमेळ लागेना!

### नगराध्यक्ष पद राखीव,पण इच्छुकांची गर्दी व गटबाजीने राजकारण तापले

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:नगरपरिषद निवडणुकीचा कार्यक्रम जाहीर होताच शहरा-तील राजकीय वातावरण अचातक तापले असून, नगराध्यक्षपदा-ची राखीव श्रेणी बदलताच सर्वच पक्षांत खळबळ उडाली आहे. यंदा नगराध्यक्ष पद पहिल्यां-द-ाच मागासवर्गीय महिला राखीव घोषित झाल्याने इच्छुकांची लाट उसळली आहे. मात्र इच्छुकांपेक्षा त्यांच्या मागे असलेल्या नेत्यांच्या गटबाजीनेच वातावरण अधिक ढवळूट निघाले आहे.राखीव श्रेणी बदलल्याने सर्व मोठ्या पक्षांमध्ये किमान चार-पाच महिला इच्छ-ुकांची नावे जोरदार चर्चेत असून, प्रत्येक गट आपापला उमेदवार पुढे करण्यासाठी प्रयत्नांची पराकाष्ठा करत आहे. पद महिलांसाठी राखीव असले तरी खरी चुरस ही त्यांच्या पाठीशी असलेल्या गटांमध्येच असल्याचे चित्र दिसत आहे.



### पक्षांतील गटबाजी उघडकीस

काही पक्षांमध्ये दोन प्रमुख गटांमध्ये उमेदवारांच्या नावावरून थेट संघर्ष सुरु आहे. सोशल मीडिया, स्थानिक पातळीवरील बैठकांमध्ये आणि झुशक्तिप्रदर्शनांमधे्ये हे वातावरण चांगलेच जाणवत आहे.बीडमधील निवडणूक ही केवळ महिला उमेदवारांची नाही; तर त्यांच्या मागील गटांची प्रतिष्ठा आहे. म्हणूनच प्रत्येक पक्षात टोकाची गटबाजी दिसते.

त्यामुळे काही पक्षात तर सरळ सरळ दोन-तीन तंतू तयार झाल्या-ची चर्चा राजकीय वर्तुळात रंगली आहे.एका पक्षातील वरिष्ठ पदाधि-काऱ्याने नाव न सांगण्याच्या अटी-वर माहिती देताना सांगितले की, उमेदवार कोण हे महत्त्वाचे राहिल-

ेलेच नाही. तिच्या पाठीमागचा गट किती आक्रमक आहे हेच निर्णायक ठरणार आहे. प्रत्येकजण आपला समर्थक उमेदवार पुढे करण्यासाठी झटतोय, त्यामुळे पक्षातच संघर्षा-चे वातावरण निर्माण झाले आहे. त्यांचे हे वक्तव्य सध्या पक्षांत तयार

## चोसाळा महावितरणचा भोंगळ कारभार

### विवेक कुचेकर:अधिकारयाच्या तोंडाला काळे फासणार

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:तालुक्यातील चौसाळा महावितरण कार्यालयातर्गत चौस-ाळा, हिंगणी(बु), हिंगणी (खुर्द), जेबापिंगी,पालसिंगण, चांदेगाव, दे-वीबाभळगाव, अजनवती, धारगाव, माळेवाडी, रुईगव्हाण, पिंगळगाव, वाढवाणा, मानेवाडी, सुलतानप-ुरु, कानडी, गोलग्री, लोणीघाट, आदी गावातील रोहीज पेटया गेल्या



### जनतेच्या सहनशिलतेचा अंत

वापर असणारया या रोहिजाच्या मेटेन्सचा म्हणजेच फ्युज, रोहिज-ातील तेल, त्याचे झाकण आदीचा खर्च शेतकरी वर्गणी करून करत आहेत. तसेच अनेक गावातील लोबकळणारया तारा ह्या जीव-घेण्या ठरत आहेत. या ताराचे वर्धण होऊन अनेक ठिकाणी आग लागण्याच्या घटना घडल्या आ-हेत. किमान आता तरी जनतेच्या सहनशिलतेचा अंत न पाहता वरील सर्व बाबींची दखल घ्यावी अशी

मागणी नागरिकांतुन होत असुन रोहिजाच्या उघडया असलेल्या पे-टयामुळे यापुर्वीही अनेकाचे जीव गेलेले आहेत. आणखी किती जीव जाण्याची वाट महावितरण बघत आहे? महावितरण कार्यालयाच्या वरिष्ठ अधिकार्यांनी तात्काळ दखल घेऊन दुरुस्ती कामाला सुरुवात करावी अन्यथा महावितरणच्या अधिकारयाच्या तोंडाला काळे फासण्याचा इशारा कार्यकर्ते विवेक कुचेकर यांनी दिला आहे.

## बीड नगराध्यक्षपद महिलांचा हक्क

### प्रेमलताताई चांदणे यांचे परखड मत

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड: नगरपरिषद नगराध्यक्ष पद हे अनुसूचित जाती महिला राखीव असताना, त्या पदा-वर पुरुषांनी अप्रत्यक्षपणे अधि-कार गाजवण्याचा प्रयत्न करणे ही महिला सक्षमीकरणाची श्रृष्टा असल्याचा तीव्र शब्दांत निषेध व्यक्त करत, बीड नगरपालिकेच्या माजी सभापती तथा नगराध्यक्ष पदाच्या संभाव्य उमेदवार सौ. प्रेमलताई आत्मराम चांदणे यांनी ठाम भूमिका व्यक्त केली आहे.



राखीव असलेल्या नगराध्यक्ष पद-ावर पुरुषांनी झूमहिलेच्या नाव-खालीफ नियंत्रण ठेवणे पूर्णप-णे अन्यायकारक आहे.त्यांनी स्पष्ट केले की महिला कोणतेही पद सक्षमपणे सांभाळू शकतात. निर्णयक्षमता, नेतृत्वगुण आणि जबाबदारी घेण्याची ताकद महिल-ांमध्ये कमी नाही; सण काहीजण महिला उमेदवारांना केवळ नावाप-रुती पुढे करून प्रत्यक्ष सत्ता स्वतः

कडे ठेवण्याचा प्रयत्न करतात. ही मानसिकता बदलली पाहिजे. बीड नगराध्यक्ष पद हे अनुसूचित जाती महिला राखीव आहे, आणि त्या पदावर प्रत्यक्ष अधिकार महिलेलाच असला पाहिजे, असे परखड मत चांदणे यांनी व्यक्त केले.नगराध्यक्ष पदाचा निवडणूक माहील तापत असताना, प्रेमलताताई चांदणे यांचे हे विधान मोठी चर्चा रंगवणारे ठरत आहे.

# बीडमध्ये होणार लोककलेचा जल्लोष

### सांस्कृतिक :

### डॉ.दिपाताई क्षीरसागर यांचे आवाहन

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:बालरंगभूमी परिषद, मुंबई आयोजित जल्लोष लोककलेचा-चला उधळूया लोकरंगफ या गायन, वादन व नृत्य महोत्सवाचे आयोजन बीड शाखेतर्फे शनिवारी (दि.१५) सकाळी १० वाजता के-ले आहे. हा उपक्रम सौ.केशरबाई सोनाजीराव क्षीरसागर अर्ज काकू कला व विज्ञान महाविद्यालयाच्या परिसरात पार पडणार आहे. या महोत्सवातील पारितोषिक वितरण प्रसिध्द अभिनेत्री व बालरंगभूमी परिषदेच्या अध्यक्षा निरमल शिर्के सामंत यांच्या हस्ते होणार आहे, अशी माहिती बीडच्या बालरंगभूमी परिषदेच्या अध्यक्षा डॉ.दिपाताई क्षीरसागर यांनी दिली आहे.गेल्या दिव्या अध्यक्षा प्राचार्य डॉ. विद्या क्षीरसागर यांनी केले आहे. बालरंगभूमी परिषदेच्या अध्यक्षा निलम शिर्के सामंत यांच्या पुढा-



आहे. शाळांतर्गत बालकलावंतांनी समुह लोकनृत्य, समुह लोकगायन, वैयक्तिक लोकगायन व लोकव-ाद्य वादन या प्रकारांत सहभाग नोंदवला आहे. या महोत्सवात जवळपास साडेतीनशे बालकलावंत सहभागी होणार असल्याची माहि-ती आयोजकांनी दिली. तसेच इतर शाळांनीही आपल्या विद्यार्थ्यांना बालप्रेक्षक म्हणून उपस्थित ठेवावे, असे आवाहन बालरंगभूमी परिषद बीडच्या अध्यक्षा प्राचार्य डॉ. विद्या क्षीरसागर यांनी केले आहे.

पिढी घडवण्याचे कार्य परिषद अनेक वर्षांपासून करत आहे. या परंपरेला पुढे नेत गेल्या वर्षांपासून लोककला महोत्सवाचे राज्यस्पायी आयोजन सुरू करण्यात आले आहे. हा महोत्सवाचा हेतू आहे. विद्यार्थ्यांना गायन, वादन, नृत्य या क्षेत्रात कला व कौशल्य विकसित करण्याची संधी मिळावी, यास-ाठी परिषद प्रयत्नशील आहे. समुह लोकनृत्य, समुह लोकगीत, वैयक्तिक लोकगीत, वैयक्तिक नृत्य आणि एकल लोकवाद्य वादन अशा प्रकारांत स्पर्धा घेतल्या जाणार आहेत. प्रत्येक प्रकारात सर्वोत्कृष्ट,

### दररोजच्या घडामोडीसाठी वाचत रहा ...

### दररोजच्या घडामोडीसाठी वाचत रहा ...

### बैलचोरीचा खोटा बनाव फसला

**वडवणी पोलीसांत तक्रारदारावरच गुन्हा**



पुण्यभूमी प्रतिनिधी वडवणी:दीड लाखांच्या बैलच-ोरीची तक्रार करणारा तक्रारदारच प्रत्यक्षात आरोपी ठरल्याची घटना वडवणी पोलीसांनी उघडकीस आणली आहे.संपत निपटे आणि त्यांचे भाज. रा. पिंपरखेड यांनी १३ नोव्हेंबर रोजी त्यांची बैलजोडी चोरी गेल्याची तक्रार दिली होती. परंतु तपासादरम्यान सहाय्यक पोलीस निरीक्षक वर्षा व्हागडे यांना तक्रारीत संशय वाटू लागला. पोलीसांनी केल्या चौकशीत ही बैलज-ोडी श्रीकांत मार, रा. भावठाणा यांच्या ताब्यात आढळली. त्यांनी ती बाबाराव डाके, रा. टकारवाडी यांच्याकडून विकत घेतल्याचे सांगितले.पोटीनंतर बाबाराव डाके

यांनीही बैलजोडी तक्रारदार निपटे यांच्याकडूनच पैसे देऊन विकत घेतल्याची माहिती दिली. पुढील चौकशीत संपत निपटे यांनी खोटा बैलचोरीचा बनाव केल्याचे मान्य केले.याप्रकरणी निपटे बंधूवर खोटी माहिती देऊन पोलीसांची दिशाभूल करण्याचा गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. पोलीसांनी बैलजोडी मूळ मालक श्रीकांत मगर यांना परत केली.ही कारवाई पोलीस अधी-क्षक नवनीत काँवत, अपर पोलीस अधीक्षक चेतना तिडके, उपविभा-गीय अधिकारी अनिल कटके यांच्या मार्गदर्शनाखाली वडवणी पोलीस ठाण्याच्या सहाय्यक पो-लीस निरीक्षक वर्षा व्हागडे व पथकाने केली.

## स्पर्धा परीक्षेतून मिळविले यश

### रामेवाडी येथे ग्रामस्थांनी केला सत्कार



पुण्यभूमी प्रतिनिधी सिरसाळा:परळी तालुक्या-तील सिरसाळा नजीक असलेल्या बोरखेड येथील चळवळतील चळ-वळतील कार्यकर्ते विक्रम मिसाळ यांचे चिरंजीव अविनाश मिसाळ यांनी राज्यसेवेच्या परिक्षेत यश मिळवले, या बद्दल त्यांचा रामेवाडी येथे ग्रामस्थांच्या वतिने सत्कार व सन्मान करण्यात आला . सत्क-ार समारंभाचे आयोजन सन्मानिय प्रभाकर तात्या पौळ यांनी केले होते. कार्यक्रमास प्रमुख पाहुणे म्हणून दिपक खोसे, बाळासाहेब नाटकर,नितीन निर्मळ, वैजनाथ मुठाळ,फारुक भाई कुरेशी ,पत्रक-ार मिलिंद चोपडे ,केलास जाधव ,माजी कृषी उत्पन्न बाजार समिती संचालक बालासाहेब कदम , विक्रम मिसाळ उपस्थित हो-ते. सत्काराला उत्तर देताना आपल्या भाषणात एमपीएससी

उत्तीर्ण अविनाश मिसाळ म्हणा-ले कि,प्रत्येकात वेगळी विशेषता असते , मुलाची योग्यता पाहून त्या क्षेत्रात करिअर करण्यात पालकांनी प्रोत्साहन द्यावे,मेहनत करत रहा ,यश नक्कीच मिळेल,दरिद्री दूर करण्याचे एकमेव माध्यम शिक्षण आहे.सामाजिक वेवस्थे मध्ये पिछाडलेल्या समाजाला महात्मा फुलेंनी प्रवाहात आणले,महाप-ुरुषांच्या त्याग,बलिदान,समर्पणा मुळे आज आपण शिक्षण घेऊ मोठ्या हुद्द्यावर पोहचत आहोत असेही मिसाळ यांनी म्हटले आहे. दरम्यान नितीन निर्मळ , विक्रम मिसाळ,पत्रकार मिलिंद चोपडे यांचे

देखील भाषण झाले. यावेळी प्रभा-कर तात्या पौळ, वैजनाथराव पौळ , भद्रीभाऊ पौळ ,भारतराव पौळ जगन्नाथ अंबुरे, माणिक कुकडे सर, सुभाष अंबुरे ,दिनकर पौळ, प्रकाश आंबुरे ,सुभाष पौळ, रामेश्वर भाऊ पौळ ,मंचक आंबुरे दिनकर पौळ, कारभारी शिंदे सह सर्व रामेवाडी ग्रामस्थ व परिसरातील मान्यवर उपस्थित होते. दरम्यान, राज्यसेवा आयोगाच्या परीक्षेत मिळविलेले यश तरुणांसाठी प्रेरणादायी ठरले आहे. परिस्थिती कितीही प्रतिकूल असली तरी तिच्यावर मात करून यश संपादन करता येते, हे या यशाने पुन्हा एकदा सिद्ध केले आहे.

## परळीत २७ नानिर्देशनपत्र दाखल

### परळीत निवडणूक वातावरण तापले

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

परळी:परळी नगरपरिषद सा-र्वत्रिक निवडणूक २०२५ च्या नामनिर्देशन प्रक्रियेला वेग आला असून, शुक्रवार दि. १४ नोव्हेंबर रोजी एकाच दिवशी २७ नानिर्दे



शनपत्र दाखल करण्यात आली. यामध्ये नगराध्यक्ष पदासाठी ३ उमेदवार, तर नगरपरिषद सदस्य पदांसाठी २४ उमेदवारांनी अर्ज दाखल केले.नगराध्यक्षपदासाठी शेख कौसरबेगम अश्फाक, महंमद फरजाना सुलेमान,शेख नूरजहाँ बेगम मैनोद्दीन या तीन महिला उमेदवारांचा समावेश आहे.प्रभाग दोनसाठी कुरेशी वहाब हमीद यांनी एक तर शेख जुबेर लालामिया यांनी दोन नामनिर्देशनपत्र दाखल केली. प्रभाग तीनसाठी शेख खैरुनिसा बेगम युसुफ, तांबोळी अजीम इसाक, शेख सोहेल मुत्तार, शेख

हुसेनाबी अमीन आणि शेख आये-शा मोसीन यांनी उमेदवारी नोंदव-ली. प्रभाग सहासाठी आंधळे गोप-ाळकृष्ण रावसाहेब आणि पद्मराज बलभीम गुठ्टे (सर्वसाधारण) यांनी अर्ज दाखल केले.प्रभाग सातस-ाठी देशमुख मंगेश शिवाजीराव (सर्वसाधारण) यांनी उमेदव-ारी अर्ज दाखल. प्रभाग नऊसाठी शेख नूरजाहबेगम मैनोद्दीन, सय्यद असिया बेगम युसुफ, शेख रेहाना बाबुमिया आणि नसरीन बेगम अश्रंफ खान यांनी उमेदवारी दाखल केली. प्रभाग दहासाठी सुरेखाबाई पंडित झिंजुडें यांनी दोन नामनिर्दे

शनपत्र दाखल.प्रभाग पंधरासाठी मुजावर शाहेद बावामिया यांनी अर्ज दाखल.प्रभाग सहासाठी शेख अश्फाक सजाद, बागवाले नितीन माणिक आणि पठाण इमरोज फिरोज यांनी उमेदवारी दाखल केली. प्रभाग सतरासाठी क्षीरसा-गर सुवर्णखान, पठाण रसूल खान अफसर खान आणि शेख निसार नसीर यांनी नामनिर्देशनपत्र दाखल केले. परळी नगरपरिषद निवडण-कीसाठी उमेदवारांची वाढती उत्स-कता पहाता यांची निवडणूक अच्यंत चुरशीची होणार असल्याचे दिसत आहे.

### खबरदार गोंधळ घालाल तर...

### निवडणूक अनुषंगाने दिला दम

पुण्यभूमी प्रतिनिधी बीड:निवडणूक पार्श्वभूमीवर बीड शहर पोलीस ठाण्यात शांतता समितीची बैठक घेण्यात आली. या बैठकीस सर्वसामान्य नागरिक, शांतता समिती सदस्य आणि निवडणूक उमेदवार उपस्थित हो-ते. शहरातील कायदा-सुव्यवस्थेचा आढावा घेवून निवडणूक काळा-तील अडचणींची माहिती पोलीस प्रशासनाने सहभागी नागरिकांस-ेबत सामायिक केली. बीड पोलीस अधिकारी पूजा पवार यांनी मार्गद-र्शन करताना सांगितले की,शहरात संध्याकाळच्या गस्तीची शुंखला अधिक कडक स्वरूपात राववण्यात येईल.निवडणूक प्रक्रियेत अडथळा आणणाऱ्या किंवा गोंधळ घा-लणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीवर कठोर कायदेशीर कारवाई करण्यात येईल. निवडणूक काळात जाणीत जास्त पोलीस बंदोबस्त आणि मनुष्यबळ तैनात केले जाईल.नागरिकांनी

संयम पाळून पोलीस प्रशासनस सहकार्य करावे, कुणालाही त्रास होणार नाही याची दक्षता घ्यावी आणि निवडणूक पूर्णपणे शांततेत पार पाडावी, असे आवाहन या वेळी करण्यात आले.याचबरोबर पोलीस अधीक्षक श्री. नवनीत काँवत यांनी तक्रारी नोंदविण्यासाठी उपलब्ध केलेले ठळ कोड, हेल्पलाईन नंबर, विविध डिजिटल प्लॅटफॉर्म याबद्दल नागरिकांना माहिती देण्यात आली. ग्राम तक्रारींवर तातडीने कारवाई केली जाईल, असेही सांगण्यात आले.या कालावधीत सोशल मीडियावरही कडक लक्ष ठेवण्यात येईल. भडकावू घोरस्ट, अफवा किंवा नियमबाह्य सोमरी प्रसारित करणाऱ्यांविरुद्ध त्वरित गुन्हा दाखल करून अटक करण्यात येईल, असा इशाराही पोलीस अधीक्षक श्री. नवनीत काँवत यांच्या वती-ने उपविभागीय पोलीस अधिकारी श्रीमती पूजा पवार यांनी दिला.